

MED-EXPO 2017

najväčšie stretnutie farmaceutickej
obce na Slovensku
Čo priniesol tento ročník?

Elektronické zdravotníctvo

z pohľadu SLeK
JE NA NÁS, AKO BUDE E-ZDRAVIE VYZERAŤ

kompresívna terapia

VIETE SA ZORIENTOVAŤ
V PONUKE ELASTICKÝCH
OBVÄZOV?

POMOC PRI PRÍZNAKCH
ménopauzy
SA SKRÝVA V PRÍRODE

Informácie o nových
liekoch a produktoch
pre lekárne

Servisné informácie
a aktivity spoločnosti
MED-ART

Informácie
o odborných
podujatiach

Odborné články
z oblasti farmácie
a medicíny

KYSLÍKOVÁ VODA

— VODA, KYSLÍK, ENERGIA, ZDRAVIE —

BEZ VODY ČLOVEK VYDRŽÍ TÝŽDEŇ. BEZ KYSLÍKA 5 MINÚT. DVE NAJDÔLEŽITEJŠIE ESENCIE ŽIVOTA. SPOJILI SME ICH PRE VÁS. NOVÁ KATEGÓRIA NA TRHU – **OXYWATER**. NEPOROVNATEĽNÁ S VODOU, NEPOROVNATEĽNÁ S ENERGETICKÝMI NÁPOJMI. ÚPLNE NOVÁ KATEGÓRIA.

VODA • KYSLÍK • ENERGIA • ZDRAVIE

NOVINKA NA TRHU:

UHORKA / LIMETKA OXYWATER SO ZACHOVANÝM OBSAHOM KYSLÍKA 90 mg/l (TEDA STÁLE S 12x VYŠŠÍM OBSAHOM KYSLÍKA AKO MÁ PITNÁ VODA).

NEOBSAHUJE NIELEN CUKOR, ALE ANI UMELE SLADIDLÁ, KTORÉ SÚ REÁLNE NEBEZPEČNEJŠIE AKO CUKOR, A ANI ŽIADNE ALTERNATÍVNE NEPREBÁDANÉ SLADIDLÁ (ANI STEVIU). CELÁ ZELENÁ OXYWATER JE POSTAVENÁ OKREM KYSLÍKA NA BÁZE CHUTI A HLAVNE VÔNE, KTORÁ SA OBJAVÍ PO OTVORENÍ PLECHOVKY. URČENÉ NIELEN PRE TÝCH, KTORÍ NEMAJÚ RADI CHUŤ ČISTEJ VODY. PRÍRODNÁ ARÓMA JE RAKÚSKA, Z REÁLNEJ UHORKY A LIMETY. **ZLOŽENIE: NÍZKO MINERALIZOVANÁ VODA, VYSOKO KONCENTROVANÝ KYSLÍK, PRÍRODNÁ PRÍCHUŤ UHORKA/LIMETKA, BEZ CUKRU, BEZ SLADIDLA, BEZ ALTERNATÍVNEHO CUKRU.**

OXYWATER / KYSLÍKOVÁ VODA V 250 ml PLECHOVKÁCH, KYSLÍK: 90 mg/l, TDS: 147,3 mg/l, PH: 7,43

● PRÍLEV PRIRODZENEJ VITALITY BEZ STIMULANTOV ● POCIT LAHKOSTI V ŽALÚDKU ● POCIT ČISTÝCH HLASIVIEK
● HLADKÝ POCIT ZUBOV BEZ POVLAHU ● SILNÁ PREVENCIA PROTI CIVILIZAČNÝM CHOROBÁM, NAJMÄ ONKOLOGICKÝM
● NULA KALÓRIÍ ● ZVÝŠENÁ VÝKONNOSŤ PRI ŠPORTE ● DOSTATOČNE OKYSLIČENÁ KRV ● PODPORA MOZGOVEJ ČINNOSTI – IHNEĎ OKYSLIČENÝ MOZOG ● ZLOŽENIE: NÍZKO MINERALIZOVANÁ VODA A VYSOKO KONCENTROVANÝ KYSLÍK

KYSLÍK A VODA SÚ ZÁKLADNÉ ZLÚČENINY PRÍRODY. ICH ROVNOVÁHA URČUJE ŽIVOTNÚ VITALITU. ZÍSKAŤ VODU S VYŠŠÍM OBSAHOM KYSLÍKA ZNAMENÁ ZÍSKAŤ VYŠŠIU KVALITU ŽIVOTA PRE ČLOVEKA.

MOZOG SPOTREBÚVA 20 % Z CELKOVÉHO OBSAHU KYSLÍKA V TELE. PROSTREDNÍCTVOM CIRKULÁCIE KRVÍ SA ZLEPŠUJE ABSORPCIA VÝŽIVY A ZÁSODOVANIE TKANÍV KYSLÍKOM. V MERANIACH SA TRANSPORTOM KYSLÍKOVEJ VODY DO MOZGU DOSIAHLO ZLEPŠENIE REGULAČNÝM MECHANIZMOV V TELE.

KYSLÍK SA POVAŽUJE ZA ÚČINNÝ PROSTRIEDOK NA UDRŽIAVANIE ZDRAVIA, KRÁSY A FYZICKEJ KONDÍCIE UŽ OD R.1960, KEDY N. SIROTTIN, ČLEN AKADÉMIE LEKÁRSKYCH VIED V ZSSR ZAREGISTROVAL METÓDU KYSLÍKOVÝCH KOKTEILOV. PRI JEHO MERANIACH SA U ŠPORTOVCOV ZVÝŠIL VÝKON PRIEMERNE O 30 %.

SLIZNICA ŽALÚDKA A ČREVÁ NEABSORBUJÚ KYSLÍK O NIČ HORŠIE AKO MECHÚRIKY PLŮC. ZVÝŠENIE KONCENTRÁCIE PRI ŠOFÉROVANÍ MÔŽE BYŤ DÔLEŽITÝM FAKTORM PRE ŠOFÉRA, KTORÝ HĽADÁ ALTERNATÍVU ENERGETICKÉHO NÁPOJA BEZ STIMULANTOV A CUKRU.

PITIE OKYSLIČENEJ VODY PREDSTAVUJE URČITÝM SPÔSOBOM NÁVRAT K POČIATOČNEJ FÁZE ČLOVEKA (PRENÁTALNE OBDOBIE), ČO MÔŽE MAŤ ROZHODUJÚCI VÝZNAM PRE MEDICÍNU V BUDÚCNOSTI.

17 MARKETING 2018 STRETNUTIE SO ZÁSTUPCAMI 75 FARMACEUTICKÝCH FIRIEM

Aké je aktuálne postavenie distribučnej spoločnosti MED-ART na slovenskom trhu? Aké novinky v oblasti marketingu pripravuje pre rok 2018? Akú obchodno-marketingovú stratégiu môžeme očakávať v roku 2018 v lekárňach patriacich pod značku Vaša Lekáreň? S týmito a podobnými otázkami prišlo na pracovné stretnutie 102 zástupcov 75 farmaceutických firiem do hotela Holiday Inn v Bratislave.

20 SLOVENSKÁ LEKÁRNICKÁ KOMORA A MÝTY O ELEKTRONICKOM ZDRAVOTNICTVE

Oblúba konšpiračných úvah si našla svoju cestu aj do malého slovenského lekárstva. SLeK prináša nielen svoj postoj k týmto teóriám a objasnenie, ako to v skutočnosti naozaj je, ale aj výzvu v zdravý úsudok a mobilizáciu síl v poslednej etape pred spustením E-zdravia.

22 OD SRDCA K SRDCU CIEVNA MOZGOVÁ PRIHODA

Na Slovensku bol v roku 2017 spustený projekt „Od srdca k srdcu“. Je zameraný na primárny skrining osôb s výskytom podozrenia na AF a ľudí s podozrením na nediagnostikovanú alebo nekompenzovanú hypertenziu, ako dva základné merateľné a preventabilné rizikové faktory cievnej mozgovej príhody.

24 FARMACEUT JAKUB RADÍ AKO SI UDRŽAŤ PACIENTOV A PRILÁKAŤ NOVÝCH?

Promotion (propagácia) slúži v lekárni na prilákanie zákazníkov a tiež na posilnenie vplyvu lekárničky na pacientov, a teda budovanie a udržanie lojálnej skupiny pacientov.

nová rubrika!

26 KOMPRESÍVNA TERAPIA KRÁTKOTÁŽNÝ ALEBO DLHOŤAŽNÝ?

Napriek tomu, že kompresia je základným pilierom v liečbe rán venózneho pôvodu a napriek tomu, že sa o nej neustále hovorí, na okraji pozornosti zostáva voľba správnych obväzov a technika nakladania bandáže. Zorientovať sa v ponuke elastických obväzov nie je ľahké.

Publikované články vyjadrujú názory autorov, a preto nemusia byť totožné so stanoviskom redakcie a vydavateľa. Nevyžiadane rukopisy a obrazový materiál nevraciam. Kopírovanie, znovupublikovanie alebo rozširovanie ktorejkoľvek časti časopisu sa povoľuje výhradne so súhlasom vydavateľa. Redakcia nezodpovedá za obsah a pravdivosť jednotlivých inzerátov.

■ vydavateľ/redakcia: MED-ART, spol. s r. o., Hornočermánska 4, 949 01 Nitra, e-mail: sekretariat@med-art.sk, tel.: 037/77 53 702, fax: 037/65 13 790 ■ Časopis MEDIUM je vydávaný za aktívnej pomoci vedenia spoločnosti MED-ART, spol. s r. o.: PharmDr. Ján Holec, Mgr. Hilda Némethová, Ing. Jana Machalová, MVDr. Rudolf Andraško ■ redakcia: šéfredaktorka: Beáta Račeková ■ redakčná rada: PharmDr. Petra Haár Némethová, Ing. Zlatica Látečková, Mgr. Katarína Miháliková ■ vizuálna koncepcia a layout: APEL, spol. s r. o., Nitra, www.apel.sk ■ distribúcia: prostredníctvom obchodných zástupcov, vodičov a poštových zásielok zabezpečuje MED-ART, spol. s r. o.

www.med-art.sk

NEPREDAJNÉ

Foto na obálke: České farmaceutické múzeum Kuks.

VAŠA
— LEKÁREŇ —

nová
VETERINÁRIA

CELIMED

INSPHERPHARM Slovakia, a. s.

Evalar
25 year History
supporting Natural Health

Augeri
nutraceuticals

partneri vydania:

HARTMANN

TURANCAR
cestovná kancelária

Nativia
future life style

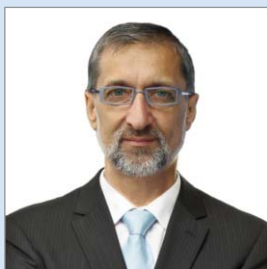
Vianoce ako si ich pamätám

V čase, keď píšem tento úvodník, sú už vysvietené námestia a obchody preplnené ľuďmi ženúcimi sa za zbytočnosťami. Akcie sú všade, aj keď po snehu ešte ani stopy. Áno, Vianoce sú opäť tu, ale ich pôvodný význam sa postupne vytráca...

Jedným z predvianočných zvykov, ktorý sme si uchovali od našich predkov, je sviatok sv. Mikuláša. Aj v MED-ARTE sme tento rok mali rodinný mikulášsky deň – deťom sme priniesli zvieratká priamo do firmy a oni sa s nimi mohli hrať. Mikuláš im porozdával darčeky a zaspomínal, ako to bolo kedysi.

Obdobie adventu malo vždy svoje zvyky, aj keď dnes ich už dodržiava málokto. Advent nebol len obdobím priprav na Vianoce. Posledné štyri týždne pred Vianocami sa chodilo na roráty (boli to skoré ranné adventné modlitby ešte za tmy doprevádzané typickými spevmi chorálového typu).

K Vianociam neodmysliteľne patrilo stretnutie celej rodiny, rovnako ako pekne vyzdobený stromček, cirkevné obrady, koledy, vianočná pohoda, sviatočná nálada, čaro tajomného, napadnutý sneh...

PharmDr. Ján HOLEC
generálny riaditeľ MED-ART, spol. s r. o.

Veľký význam mal napríklad aj pôst – ako duchovná príprava na vianočné sviatky. Čaj s jemne natretým chlebom na raňajky. Samozrejme, bez mäsa. Boli to typické pôstne raňajky. Na obed sa podávala zeleninová polievka alebo polievka zo šošovice či iných strukovín. U nás to bola i zemiaková alebo kukuričná kaša, takzvaná fučka, ktorú mama zapekala v trúbe a na ňu dala usmaženú cibulku. Kyslá kapusta a ovocie boli dôležitou súčasťou jedál počas pôstu.

Ešte pred samotným Štedrým dňom sa musela celá domácnosť dôkladne poupraviť. Týždeň pred Vianocami sa muselo požičané vrátiť a všetku prácu rozdeliť tak, aby na sviatky bolo všetko upratané a na svojom mieste.

Na Štedrý deň rodičia vstávali skoro. Naše mamy už od skorých ranných hodín miesili cesto, piekli a varili. V tento deň sa nejedlo mäso a ani sa nepodával obed. Miesto toho len čierna káva z melty (čakanky) s kúskom tvarohového koláča. Zvieratá dostali kúsok cesnaku, ktorý im mal dať silu a ostrážitosť.

Štedrá večera – to bol u nás vždy slávnostný obrad. Zišla sa celá rodina, na stole bol slávnostný ohrus, horela sviečka v svietniku s vyobrazením Ježiška. Pred jedlom dôstojná modlitba hlavy rodiny. Slávnostná večera s medovými oblatkami a cesnakom, potom výnimočná vianočná polievka a po nej ryba s majonézovým šalátom. Na záver opäť ďakovná modlitba. Prajnosť bolo cítiť počas celých sviatkov. V mojom detstve sa už počas večere ozýval z ulice radostný spev kolied a vianočných piesní. Na citlivo vyzdobenom stromčeku svietilo niekoľko voskových sviečok, trblietali sa oriešky v pozlátkach. Dodržiavali sa mnohé zvyky, či už jedenie cesnaku, krájanie jablka, skrývanie peňazí a šupín z kapra pod tanierom. Obdarovanie bolo skromnejšie než dnes. Vážili sme si drobnosti a vzájomnú prítomnosť. Po večeri bývala debata. Otec s mamkou spomínali na svoje detstvo. Aj čakanie na polnočnú omšu malo svoje čaro. Kostolný spev v prítmi sviečkového osvetlenia kostola bol nezabudnuteľne radostný. Na Božie narodenie sa nechodilo na žiadne návštevy, v niektorých domácnostiach sa dokonca ani nevarilo. Dojedalo sa jedlo po Štedrej večeri. Rodina sa navštevovala až na Štefana. Medzi sviatkami chodievali po domoch betlehemci a vianočné koledy uzatvárali Traja králi.

Moderná domácnosť si dnes vytvára nové zvyky. Napríklad každoročné sledovanie tých istých televíznych programov či počúvanie rovnakých vianočných pesničiek, ktoré v nás majú vyvolať nostalgickú náladu. Robí sa aj veľké upratovanie, ale skôr kvôli tomu, že sa to tak patrí. Počas vianočného dňa sa aj dnes snažíme byť na seba milší, ústretovejší, vyhýbame sa hádkam, kriku a plaču, aby sme mali „vianočný pokoj“. V minulosti to bolo spojené s vierou v Boha a uvedomením si daru života a daru rodiny...

Milí čitatelia MEDIA, želim Vám pokojné a milostiplné vianočné sviatky. Ďakujem za kolegiálne spoločenstvo a za Vašu sympatiu k našej spoločnosti MED-ART. Prajem Vám pokojné prežitie konca roka a nech Vianoce u Vás v rodinách zostanú Vianocami, akými boli po stáročia. Nezabudnime na tradície a hodnoty otcov a mám. Nech sa nám nevytratí Ježiško a nech sa učíme žiť jeho dedičstvo a to slobodne a múdro.

Nech sa nám nevytratí s odchodom staršej generácie pôvodná myšlienka Vianoc – oslava narodenia Ježiša. Nech sa nestanú Vianoce len dňom o darčekom a vyzdobenom stromčeku. Nech sa nám z Vianoc nestane potápajúci Titanik, v ktorom mladá generácia hádže všetko tradičné a staré cez palubu. Pretože to podstatné, to Ježišovské dedičstvo, je skutočnou hodnotou a pokladom. Prajem Vám, aby ste si z MEDIA odniesli ten malý chlebič pravdy a lásky, a aby ste z neho dokázali žiť po celý ďalší rok. Budem rád, ak nám zachováte svoju priazeň.

MED EXPO
NITRA
2017

Slovenský farmaceutický
veľtrh s medzinárodnou
účasťou

a IV. Zoborské lekárnické dni

23. september 2017, Výstavisko Agrokomplex Nitra

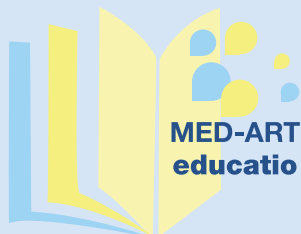
aký bol tento ročník?

TRADÍCIA, ODBORNOSŤ, INOVÁCIA
...prezentácia, dialóg, interakcia...

generálny partner

TRADÍCIA ODBORNOSŤ INOVÁCIA

- 435 farmaceutov
a zástupcov
farmaceutických firiem
- 4 krajiny (Slovensko, Rusko,
Portugalsko, Taliansko)
- 15 prednášok
- 8 kreditov
- 52 vystavovateľov
- 1 500 m² výstavnej plochy

23. september 2017 patril Slovenskému farmaceutickému veľtrhu s medzinárodnou účasťou a IV. Zoborským lekárnickým dňom. Organizátorom bola spoločnosť MED-ART v spolupráci so Slovenskou lekárnickou komorou, generálnym partnerom spoločnosť Evalar. Seminár patril pod projekt MED-ART educatio, ktorý návštevníkom garantuje novinky a inovácie, aktivity SLeKu a priblíženie aktuálnej činnosti, prednášajúcich hostí zo zahraničia a nácvik praktických zručností na workshopoch.

MED-EXPO 2017 IV. Zoborské lekárnické dni s medzinárodnou účasťou

TRADÍCIA

Najväčšie stretnutie farmaceutickej obce na Slovensku otvoril a všetkých účastníkov privítal generálny riaditeľ spoločnosti MED-ART **PharmDr. Ján Holec**. Ocenil bohatú účasť dodávateľských farmaceutických firiem na akciách organizovaných MED-ARTom, ale najmä vysoký záujem kolegov farmaceutov o potrebu neustále na sebe pracovať a zdokonaľovať sa vo svojej farmaceutickej praxi. Vo svojom vstupe ponúkol pohľad na farmaceuta a jeho poslanie v dnešnom svete.

ODBORNOSŤ

V rámci Slovenskej lekárskej komory sa venoval pripravovaným zmenám v legislatíve **PharmDr. Ondrej Sukeľ**, prezident SLeK. Predmetom prednášky bol zákon č. 362/2011 Z. z. o liekoch a zdravotníckych pomôckach a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Novelizácia sa týka nasledovných oblastí:

PharmDr. PhDr. Matej Petrovič

PharmDr. Ondrej Sukeľ

úprava subjektov oprávnených prevádzkovať verejnú lekárňu, úprava generickej preskripcie, úprava podmienok odbornej spôsobilosti a lekárenskej pohotovostnej služby. Účastníci mali možnosť diskutovať na tieto témy aj s generálnym riaditeľom Sekcie farmácie a liekovej politiky Ministerstva zdravotníctva SR **PharmDr. PhDr. Matejom Petrovičom**.

Nové projekty SLeK a aktuálnu činnosť komory publiku priblížili **Mgr. Lenka Vasiľová**, koordinátorka sústavného vzdelávania SLeK a **Mgr. Peter Krajčovič**, koordinátor osvetových kampaní SLeK. Slovenská lekárska komora ako stavovská organizácia združujúca farmaceutov, ktorí sú jej členmi, je moderná inštitúcia s tradíciou reflektujúca na požiadavky praxe v lekárni, ale i spoločnosti. Z vybraného dôvodu realizuje projekty ako osvetové kampane, vzdelávacie podujatia, publikačnú činnosť atď., definuje povinnosti a možnosti farmaceuta a pripomienkuje všetky návrhy zákonov týkajúcich sa poskytova-

Mgr. Lenka Vasiľová

nia lekárenskej starostlivosti – v súčasnosti Zákon o zdravotnej starostlivosti, Zákon o rozsahu úhrady liekov, e-zdravie a i.

Farmaceutickú fakultu zastupoval **prof. PharmDr. Ján Kyselovič, CSc.** s prednáškou „V čom spočíva odlišnosť biosimilárneho lieku od generického?“. Je to aktuálna téma, pretože firma si môže vybrať označenie pre vývoj nového biologického medicínskeho produktu (biologické lieky predstavujú skupinu liekov produkovaných živými bunkami pomocou technológie rekombinantnej DNA) ako biosimilars cez referovanie na medicínsky produkt, ktorý je garantovaný marketingovou autorizáciou v Európskom ekonomickom priestore na základe kompletnej dokumentácie podľa Article 8 of Directive 2001/83/EC, the legal basis of Article 10(4) of Directive 38 2001/83/EC and Section 4, Part II, Annex I.

prof. PharmDr. Ján Kyselovič, CSc.

Mgr. Peter Krajčovič

Monika Čičová, SSŠF

Priestor sme dali aj budúcim farmaceutom v zastúpení Slovenského spolku študentov farmácie, ktorý vznikol v roku 1995 na pôde FaF UK v Bratislave. **Monika Čičová** priblížila návštevníkom hlavné poslanie spolku, ktorým je osobnostný a profesijný rozvoj študentov prostredníctvom mimoškolských národných a medzinárodných aktivít vďaka členstvu v European Pharmaceutical Students' Association and International Pharmaceutical Students' Federation – najstarším študentským zoskupením na svete.

PharmDr. Peter Stanko

PharmDr. Peter Stanko z Univerzitnej lekárne FaF UK prednášal o fibrilácii predsiení (AF) ako o najčastejšie pretrvávajúcej poruche rytmu, ktorá je spojená so zvýšenou kardiovaskulárnou morbiditou a mortalitou. Dezorganizovaná predsieňová aktivita, ktorá charakterizuje AF, ovplyvňuje funkciu srdca a kvalitu života. Liečba je individuálna a indikuje sa po zvážení nasledujúcich faktorov: stabilita pacienta, etiológia arytmie, symptómy, frekvencia komôr, riziko tromboembólie.

Gastroenterológ **MUDr. Jozef Klucho** vystúpil s prednáškou Syndróm dráždivého čreva, ktorý je jednou z najčastejších funkčných porúch tráviaceho traktu. Keďže mnohé preparáty sú dostupné vo voľnom predaji v lekárni, prednáška bola zameraná predovšetkým na ne (spasmolytiká, probiotiká, kombinované probiotické preparáty...) a na lekárnikov, ktorí pacientom môžu poskytnúť kvalifikované informácie za účelom zmiernenia príznakov tohto ochorenia. Prednáška sa zameriavala na OTC a Rx preparáty v liečbe IBS a v neposlednom rade aj na probiotiká, ktoré sú významnou súčasťou liečby tohto ochorenia.

MUDr. Jozef Klucho

MED-EXPO poskytuje modernému farmaceutovi všetky dostupné informácie pre jeho odbornú prax.

SKÚSENOSTI ZO ZAHRAŇIA

V tomto roku sa o svoje vedomosti a skúsenosti podelili s návštevníkmi MED-EXPO aj traja zahraniční hostia, ktorí prispeli zaujímavými témami z oblasti medicíny či zdravého stravovania. Zastúpenie tu mali krajiny Rusko, Portugalsko a Taliansko.

Nailya Mindubaeva z Ruska sa venovala adaptogénu, ktorý označila za farmakologický ideál budúcnosti. Podrobne popísala adaptogén Mumio, ktorý

Nailya Mindubaeva

sa používa v medicíne viac ako 3000 rokov a prispieva k rýchlejšiemu zotaveniu kostného tkaniva po zraneniach, posilňuje procesy regenerácie tkanív a zvyšuje obranyschopnosť tela.

Samanta Maci z Portugalska priblížila návštevníkom luteín a jeho izomér zeaxantín, ktoré patria k oxykarotenoidom a sú prirodzene prítomné v bežnej ľudskej strave. Princíp ochrannej úlohy luteínu a zeaxantínu v oku vyplýva z ich schopnosti filtrovať krátke vlnové dĺžky viditeľného svetla, fungovať ako antioxidant a pomôcť stabilizovať bunkové membrány.

Zaujímavá bola aj prednáška posledného zahraničného prednášajúceho z Talianska **Dr. Giovanniho Occhionera**, ktorý ponúkol poslucháčom svoj odborný pohľad na správny prístup k starutiu, aby sme dokázali spomaliť nástup typických ochorení súvisiacich s vekom ako kardiovaskulárne, kognitívne poruchy, nadváha či bolesť kĺbov. Realizácia je možná prostredníctvom biointegračného prístupu založeného na správnej výžive a fyzickom cvičení.

Giovanni Occhionero

Samanta Maci

Simultánne tlmočenie za pomoci špeciálnej techniky zvyšuje kvalitu každého podujatia na medzinárodnej úrovni.

INOVÁCIE

Výkonný riaditeľ spoločnosti NRSYS Ing. Jozef Fiebig si pripravil prednášku na tému „Nástup e-zdravia na Slovensku“. Celý systém má fungovať od januára 2018. Elektronické zdravotníctvo (e-zdravie) predstavuje nástroje a služby využívajúce informačné a komunikačné technológie, ktoré môžu zlepšiť prevenciu, diagnostikovanie, liečbu, monitorovanie a riadenie poskytovania zdravotnej starostlivosti. Jeho súčasťou má byť niekoľko samostatných častí ako Elektronická zdravotná knižka občana, ePreskripcia / eMedikácia, eAlokácie a pre lekáreň asi najpodstatnejší e-recept. Ten má podľa zapracovaných zmien z mája 2017 komunikovať priamo so zdravotnou poisťovňou.

Hlavným cieľom elektronického zdravotníctva je bezpečne poskytnúť dôležité informácie o zdraví občana. Tieto informácie majú neoceniteľný význam z pohľadu rýchleho prístupu predovšetkým v situáciách ohrozenia ľudského života. Elektronické zdravotníctvo by malo v prvom rade zvýšiť bezpečnosť pacienta a zefektívniť poskytovanie zdravotnej starostlivosti.

Ing. Marián Šimegh, NCZI

Ing. Jozef Fiebig, NRSYS

K tejto téme bolo prizvané aj samotné Národné centrum zdravotníckych informácií ako kompetentný článok e-zdravia v zastúpení Ing. Mariána Šimegha.

Bohatá na informácie bola aj prednáška PharmDr. Daniela Holec, finančného riaditeľa spoločnosti MED-ART, ktorá v reči čísiel sledovala vývoj slovenského farmaceutického trhu. Mgr. Karol Kolčár a Ing. Juraj Šembera majú bohaté skúsenosti v oblasti marketingu, komunikácie a reklamy. Venovali sa moderným nástrojom ako prvkom, ktoré môžu zvýšiť komunikačný vplyv farmaceuta na pacienta.

PharmDr. Daniel Holec

Ing. Juraj Šembera

Mgr. Karol Kolčár

MED-EXPO 2017

2. Slovenský farmaceutický veľtrh s medzinárodnou účasťou

MED-EXPO, najväčší farmaceutický veľtrh na Slovensku, už druhý rok poskytuje pre farmaceutov, farmaceutické výrobné a dodávateľské firmy najaktuálnejšie a najkomplexnejšie informácie farmaceutického trhu. Patrí medzi najvýznamnejšie podujatia farmaceutickej obce.

PREZENTÁCIA

MED-ART vo výstavných priestoroch Agrokomplexu v Nitre poskytol vystavovateľom 1 500 m² výstavnej plochy. Ponuku prijalo 52 firiem, zástupcovia ktorých využili možnosť odprezentovať naživo, v priamom kontakte s farmaceutmi, svoje produkty a novinky na trhu.

DIALÓG

V odborných kruhoch vzniká nespočetné množstvo podnetov a otázok, o ktorých treba diskutovať. MED-ART, ako aj dodávateľské firmy, si uvedomujú, že je nevyhnutné komunikovať s farmaceutmi, ktorí sú v priamom kontakte so zákazníkom a že dialóg dokáže obojstranne obohatiť skúsenosti a poznatky, ktoré sú doplnené o informácie z trhu.

INTERAKCIA

MED-EXPO vytvorilo unikátny priestor na zdieľanie skúseností, vedomostí a kreatívnych nápadov. Firma NRSYS, ktorá stabilne poskytuje farmaceutom kvalitný a inovatívny softvér, tento rok na MED-EXPO vytvorila stánok „Podďte s nami do 21. storočia“, v ktorom návštevníkom ukázala

Workshop – NRSYS

Zástupcovia vystavovateľov využili možnosť odprezentovať svoje produkty.

MED EXPO NITRA 2017 Slovenský farmaceutický veľtrh s medzinárodnou účasťou

a IV. Zoborské lekárnické dni

PREZENTÁCIA DIALÓG INTERAKCIA

Vďaka osobnej účasti sa na veľtrhu budovali aj neformálne vzťahy.

Na fotografii: Managing Director EVALAR, s. r. o., Christian Wieser a generálny riaditeľ MED-ART, spol. s r. o., PharmDr. Ján Holec.

Dialóg so zákazníkom poskytuje firme priamu spätnú väzbu.

vývoj a smer budúcej modernej lekárne. Zaujímavý bol kontrast nielen medzi zariadením lekárne, ale aj medzi použitými technológiami. Dnes spoločnosť smeruje k čistému otvorenému riešeniu a intuitívnym technológiám, ktoré sú zaujímavé nielen pre lekárnika, ale aj pre pacienta.

Vaša Lekáreň – družstvo nezávislých lekární zaujalo interaktívnu tabuľou, kde si lekárnici názorne a podľa svojich predstáv mohli vyskúšať efektívne usporiadanie lekárne, ktoré rieši lepšiu komunikáciu s pacientom a jeho ľahšiu orientáciu v lekárni, čo do značnej miery pomáha pri náraste tržieb vďaka spontánnym nákupom, zvyšuje lekární ziskovosť, pomáha predchádzať navyšovaniu skladových zásob a vytvára priestor pre zväčšovanie bonusov.

Pridanou hodnotou pre farmaceutov priamo na veľtrhu bola aj možnosť vystavenia žiadosti o ePZP vďaka prítomnosti pracovníkov Národného centra zdravotníckych informácií.

Nechýbali ani atrakcie pre deti v podobe kreatívneho kútika s interaktívnymi hračkami a dentálna hygiena zastrešená značkou Curaprox.

generálny partner
MED-EXPO

viac ako 25 rokov
skúseností

Evalar je jedným z najväčších výrobcov výživových doplnkov v Rusku už viac ako 25 rokov. V nedotknutej časti pohoria Altaj má vlastné plantáže, na ktorých pestuje viac ako 30 druhov bylín, ktoré sú zdrojom najúčinnějších, čisto prírodných surovín. V ponuke je viac ako 200 výrobkov na prírodnej báze.

Kreatívny marketingový tím generálneho sponzora firmy Evalar účasníkom veľtrhu spríjemnil atmosféru známymi melódiami z 20-tych až 40-tych rokov v podaní dámskeho Paper Moon Tria.

MED-EXPO 2017 NAPLNIL SVOJ CIEĽ: poskytlo priestor pre tradíciu, odbornosť, inovácie, dialóg, prezentáciu a interakciu. Budúci rok sa na vás tešíme opäť už na V. Zoborských lekárnických dňoch a 3. ročníku Slovenského farmaceutického veľtrhu.

MED-ART na veľtrhu vytvoril priestor aj pre malých nádejných farmaceutov.

Historická a súčasná lekáreň v stánku NRSYS.

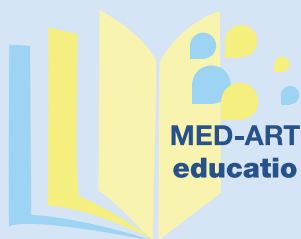

Spoločnosť EVALAR Slovensko ďakuje
všetkým svojim obchodným partnerom
za úspešnú spoluprácu v roku 2017.
Želáme vám pokojné prežitie vianočných sviatkov
v kruhu svojich najbližších a tešíme
sa na úspešnú spoluprácu v roku 2018.

www.evalar.sk

Najobľúbenejší z trojice seminárov, ktoré pre farmaceutov organizuje spoločnosť MED-ART, bol aj tento rok z pohľadu účastníkov seminár vo Vyhníach v príjemnom prostredí hotela Sitno.

celoslovenský odborný seminár

Hotel Sitno, Vyhne, 13.–15. 10. 2017

ODBORNÝ PROGRAM

TERAPIA LOKÁLNYCH ZÁPALOV HORNÝCH DÝCHACÍCH CIEST

Ing. Peter Jezbera

Prednášajúci sa venoval baktériám ako primárnemu vyvolávateľovi respiračnej infekcie, ktoré sú menej časté (v 5-ich až 10-ich %), častejšie ide o sekundárnu bakteriálnu infekciu ako komplikáciu po vírusovej infekcii. Bakteriálna infekcia v hltane postihuje lymfatické tkanivo (tonzilitída, angína), pri ktorej okrem nutnej antibiotickej liečby je vhodná i lokálna liečba na tlmenie bolesti. Aj po poranení, či extrakcii zubov, po tonzilektómii je vhodná lokálna liečba na tlmenie bolesti a prevenciu zápalu.

SYNDRÓM DRÁŽDIVÉHO HRUBÉHO ČREVA (DRÁŽDIVÝ TRAČNÍK) – IBS

MUDr. Jozef Kluchó

Dráždivý tračník je ochorenie modernej doby, najčastejšie vyvolávané stresom a nepravidelným stravovaním. Napriek tomu, že toto ochorenie spôsobuje určité nepohodlie, nedochádza k zmenám štruktúr tráviaceho traktu ani po rokoch pretrvávajúcich obtiaží. Prejavuje sa bolesťami brucha a problémami s vyprázdňovaním, niektorí jedinci pozorujú hnačku, iní zápchu, alebo sa môžu striedať stavy hnačky so zápchou. Keďže pacienti často svoje problémy konzultujú so svojim lekárom a mnohé preparáty na ochorenie sú dostupné v lekárni, prednáška bola zameraná na poradenstvo v lekárni. Erudovaný lekárnik môže cieľenými radami významným spôsobom prispieť nielen k zlepšeniu zdravotného stavu tohto pacienta, ale aj k zníženiu počtu návštev u lekára a tým k časovej a finančnej úspore v zdravotníctve.

OSTEOPORÓZA – NAJČASTEJŠIE OCHORENIE POHYBOVÉHO APARÁTU

MUDr. Emőke Šteňová, PhD.

Je osteoporóza prirodzeným starnutím kĺbov? Vysychajú pri nej kĺby? Závisia ťažkosti s ňou spojené od počasia? Čím viac liekov na osteoartrózu, tým lepší efekt? Je účinok všetkých liekov na osteoartrózu

Témy odborné, stavovské či legislatívne sú zárukou úspechu každej vzdelávacej akcie.

porovnateľný? Predstavujú kmeňové bunky najúčinnnejšiu liečbu osteoartrózy? Zmiznú bolesti kĺbov po totálnej endoprotéze navždy? Najčastejšie ochorenia pohybového aparátu vyvolávajú stále veľa otázok, ba dokonca mýtov. Autorka príspevku nás nimi previedla a vyslovené otázky zodpovedala.

DIFÚZNE VYPADÁVANIE VLASOV U ŽIEN MVDr. E. Toporčáková

Jadrom prednášky bolo vysvetlenie základných procesov výmeny vlasov, ďalej prechodné alebo trvalé vypadávanie vlasov zapríčinené hlavne vonkajšími a vnútornými faktormi, ktoré je možné ovplyvniť, regulovať a upraviť pomocou nových lokálnych dermatokozmetických prípravkov.

VPLYV DOPLNKOVÉHO UŽÍVANIA L-TRYPTOFANU NA KOGNITÍVNE FUNKCIE U STRESOVO ZRANITELNÝCH SUBJEKTOV Ing. Bohumil Hlavatý

Prednáška sa zaoberala vplyvom doplnkovo podávaného l-tryptofánu a významom pomeru TRP/LNAA v krvnej plazme pre biologickú dostupnosť l-tryptofánu v mozgu a vplyvom stravy na priestupnosť l-tryptofánu cez hematoencefalickú bariéru. Esenciálna aminokyselina l-tryptofán je jediný prekursor pre syntézu neurohormónu SEROTONIN v mozgu. Deplécia l-tryptofánu v mozgových bunkách môže viesť k poruchám prenosu nervových vzruchov a spôsobovať tak zmeny nálady, celkovú depresiu, prípadné poruchy spánku, podráždenosť až agresivitu. Doplnok stravy Allegra DRINK s patentovaným zložením unikátnym spôsobom dosahuje najvyšší možný podiel TRP/LNAA s vysokou biologickou dostupnosťou a vďaka vhodnej forme a fyziologickému zloženiu je najvhodnejšou voľbou pre denné dopĺňovanie l-tryptofánu pre indikované skupiny osôb.

AKO EFEKTÍVNEJŠIE KOMUNIKOVAŤ S PACIENTOM? Mgr. Róbert Ďuriš

V prostredí lekárenstva je komunikácia obojstranným procesom medzi pacientom a farmaceutom, kde je dôležité jednak počúvať pacienta a tiež zo strany farmaceuta poskytnúť pacientovi odborné informácie v jemu prijateľnej podobe, zlepšenie prijatia medikačného režimu a vytvorenie silnej väzby medzi farmaceutom a pacientom. Táto väzba sa vytvára vďaka odbornosti farmaceuta a pacientovho pocitu z tohto stretnutia. Ak sa cíti pacient príjemne, do lekárne sa vráti, ak nie, lekáreň už nenavštívi. Pacientove pocity sú spájané okrem osoby, ktorá s ním

komunikuje, aj s prostredím. Usporiadanie lekárne uľahčuje orientáciu pacienta a tiež skracuje farmaceutovi čas na hľadanie lieku. Možno ho považovať za pomocný nástroj farmaceuta, keďže usporiadený čas môže využiť na poskytnutie odborných informácií pacientovi.

ELEKTRONIZÁCIA ZDRAVOTNÍCTVA Ing. Marián Šimegh

Elektronické zdravotníctvo (e-zdravie) sa od 1. januára 2018 stane bežnou súčasťou života a práce lekárov, zdravotných sestier, lekárníkov a pacientov. Veľmi dôležitou súčasťou je Modul e-recept. Povinnosť predpisovať lieky elektronicky vzniká od januára 2018 a postupné nasadenie a prípravy začali už v apríli 2017. Jeseň je v znamení distribúcie elektronických preukazov zdravotníckeho pracovníka a tiež testovania prepojení softvérov poskytovateľov zdravotnej starostlivosti, zdravotných poisťovní a Národného zdravotníckeho informačného systému (e-zdravie).

NCZI postupne pripája do systému ďalších poskytovateľov zdravotnej starostlivosti a v roku 2018 predpokladá už plošné využívanie systému elektronického zdravotníctva. Úžitok z neho môžeme očakávať v oblasti zdravotnej, ekonomickej aj sociálnej.

Prezentácie pod značkou Vaša Lekáreň prinášajú praktické a zrozumiteľné ukážky ako efektívne využiť marketing v lekárni.

Okrem prednášok sa mohli návštevníci seminára oboznámiť s informáciami o novinkách a prezentáciách výrobcov dodávateľských spoločností.

NÁSTUP E-ZDRAVIA NA SLOVENSKU, Ing. Jozef Fiebig

Na prednáške sa prednášajúci venoval otázkam: Ako sa zmení práca lekárničky po nástupe e-zdravia? Aké legislatívne zmeny sú súčasťou nábehu e-zdravia? Ako bude vyzerat' recept vydaný v súlade s elektronickým zdravotníctvom? Nakoľko nástup e-zdravia bude vyžadovať zmenu lekárenských informačných systémov, treba tiež rátať so zásahom poskytovateľa IS a zabezpečiť školenia zdravotníckych pracovníkov ako so systémom pracovať.

Počas prestávok mali účastníci možnosť navštíviť prezentačné stolíky, kde si mohli u výrobných firiem prezrieť ponúkané novinky a prípadne dať doplňujúce otázky zástupcom dodávateľských firiem.

SPOLOČENSKÝ PROGRAM

Celé odborné-spoločenské stretnutie bolo organizované už od piatku, čo využila veľká časť klientov. Pre všetkých boli pripravené športové aktivity, hotelový wellness a masáže. Klienti uvítali komornú atmosféru loby a bowling baru na stretnutie a posedenie s priateľmi. Večer bola pripravená škola varenia Foodie, kde sa varili chutné jedlá na tému „jesenné variácie“.

Po náročnom odbornom programe v sobotu bol opäť priestor na relaxáciu v hotelovom wellnes. Aktívnejší využili slnečné jesenné počasie a išli na túru ku „Kamennému moru“, kuchynskí fajnšmekri opäť navštívili školu varenia Foodie a iní využili ďalšie ponúkané aktivity hotela. Ale asi všetci sa tešili na večerný program, ktorý sa každý rok nesie v inej téme. Tento rok sme mali „Latino párty“.

Hlboký umelecký zážitok, originalita, energia a interakcia s publikom – to boli kľúčové vlastnosti, ktorými nás kapela Dominiky Titkovej and Friends prekvapila. Spolu s tanečnou skupinou, ktorá učila klientov ladiť kroky latinsko-amerických tancov, postavila zo stoličiek každého.

Posledný seminár opäť potvrdil, že je vždy najlepší. Okrem perfektnej organizácie a zaujímavých prednášok k tomu prispel aj skvelý personál hotela Sitno. Už teraz sa všetci tešia na ďalší seminár o rok.

Ing. Alžbeta Vargová, regionálny obchodný zástupca MED-ART

Obľúbená škola varenia Foodie.

PROKLIENTSKÝ PROFESIONÁLNY A URČENÝ PROFESIONÁLOM

Aké je aktuálne postavenie distribučnej spoločnosti MED-ART na slovenskom trhu? Aké novinky v oblasti marketingu pripravuje pre rok 2018? Akú obchodno-marketingovú stratégiu môžeme očakávať v roku 2018 v lekárňach patriacich pod značku Vaša Lekáreň? S týmito a podobnými otázkami prišlo na pracovné stretnutie 102 zástupcov 75 farmaceutických firiem do hotela Holiday Inn v Bratislave.

Obchodno-marketingový tím MED-ARTu a virtuálnej siete Vaša Lekáreň prítomným pripravili prierez marketingových aktivít a obchodných výsledkov za prvých 9 mesiacov roku 2017 a plány pre nadchádzajúci rok 2018.

PharmDr. Michal Holec

Mgr. Róbert Ďuriš

Ing. Zlatica Látečková

marketing 2018

stretnutie so zástupcami 75 farmaceutických firiem

MIMORIADNE ÚSPEŠNÝ ROK 2017

Rok 2017 bol pre MED-ART mimoriadne úspešný. Obchodný riaditeľ spoločnosti MED-ART, PharmDr. Michal Holec, konštatoval, že napriek poklesu hodnoty celého trhu liekov v SR (od začiatku roka -7,7%) MED-ART medziročne v predajoch rastie o + 3,1%. Tento vývoj je unikátny spomedzi všetkých veľkých distribútorov. Posilnili sme svoj podiel na trhu na 21 %, čo je v 26-ročnej histórii MED-ARTu najvyššie dosiahnuté percento. Za týmto úspechom stojí najmä správne zvolená dlhodobá obchodná stratégia firmy, ktorej zmyslom je porozumieť potrebám svojich obchodných partnerov.

INOVOVANÁ FIREMNÁ IDENTITA

Rok 2017 bol pre MED-ART rokom inovácie súboru jednotlivých prvkov vizuálnej prezentácie firmy. Na začiatku bola myšlienka jednotnej vizuálnej komunikácie a vôľa kráčať s dobou aj takouto formou. Preto sme vytvorili nový koncept, ktorý odráža hodnoty našej spoločnosti a zvyšuje úroveň zjednotenej komunikácie s verejnosťou a s našimi partnermi, čo na podujatí odprezentovala Mgr. Katarína Miháliková, kreatívny špecialista marketingového tímu MED-ART. Vo svojej prezentácii vyzdvihla najdôležitejšie pozitíva inovácie: vizuálnu jednotu, jednoduchú identifikáciu, atraktivitu.

PREČO MARKETING S MED-ARTOM?

Otázku kvalifikovane zodpovedala manažérka marketingového tímu MED-ART Ing. Zlatica Látečková. Dôvodov, prečo spoluprácu na obchodno-marketingových aktivitách s MED-ARTom možno považovať za výhodnú, je hneď niekoľko: najrýchlejší rast na trhu, zásah celého trhu, efektivita, rozšírenie a zlepšenie marketingových nástrojov v roku 2018. Benefitom je i profesionálny marketingový tím, ktorý je posilnený o Ing. Lenku Jašíčkovú, ktorá bude v roku 2018 zastrešovať práve kontakt s dodávateľmi s cieľom zlepšenia komunikácie, zefektívnenia pracovných postupov a spätnej väzby účinnosti marketingových služieb. Vysoko hodnotená je okrem iného služba Call centra, kde 53 teleoperátorov denne oslovuje priemerne 950 klientov, prijme 1 500 objednávok a natypuje 31 500 položiek. Ďalšou pozitívne hodnotenou akciou je tiež organizovanie série odborných seminárov v rámci sústavného vzdelávania odbornej verejnosti, ktoré sú pre ich atraktivitu zaradené do harmonogramu aj na rok 2018. Seminára sú strategicky rozmiestnené po celom Slovensku, čo ponúka firmám možnosť osloviť počas roka celú farmaceutickú obec. Koncept seminárov sme vylepšili prostredníctvom projektu MED-ART educatio. Na stretnutí boli prezentované aj výhody noviniek v oblasti spolupráce pre rok 2018, akými sú napríklad Mesiac so značkou či Marketingová rámcová zmluva.

VAŠA LEKÁREŇ URČUJE HRANICE VIRTUÁLNYCH ZOSKUPENÍ

Značku Vaša Lekáreň aktuálne tvorí sieť viac ako 260 nezávislých lekární po Slovensku s priemerne 15% zastúpením v každom kraji v SR. Spája ich spoločná obchodná a marketingová stratégia. Obrat predstavuje 12 % z trhu verejných lekární na Slovensku – uviedol vo svojej prezentácii výkonný riaditeľ družstva Mgr. Róbert Ďuriš. Projekt Vaša Lekáreň pre rok 2018 opäť pripravuje vlastnú TV reklamu vo formáte tzv. TV letáku, kupónovú knižku, akciový leták, zľavové kupóny a ďalšie aktivity na zvýšenie predaja tovaru v lekárnach.

Od mája tohto roka vstúpila do platnosti novela zákona o odpadoch, ktorá ustanovuje nové povinnosti pre výrobcov obalov (zákon č. 90/2017 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov). Cieľom novely zákona je zabezpečiť transpozíciu smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/720 z 29. apríla 2015, ktorou sa mení smernica 94/62/ES, pokiaľ ide o zníženie spotreby ľahkých plastových tašiek. Táto novela nadobudla účinnosť od 1. mája 2017 okrem bodu, ktorý sa venuje povinnostiam výrobcu obalov v § 54. Táto zmena nadobúda účinnosť od 1. januára 2018.

Iekáreň ako výrobca obalov?

Ing. Mikuláš Dunda, MPH
Key Account Manager Hospital MED-ART

Aj keď otázka v nadpise tohto článku sa môže javiť ako nelogická, ide skôr o otázku rečnícku. Odpoveď na ňu dáva zákon č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorá v § 52 Základné ustanovenie hovorí:

Výrobcom obalov je fyzická osoba – podnikateľ alebo právnická osoba, ktorá ods. (11)

a) používa obaly na balenie tovaru alebo plní tovar do obalov a uvádza na trh tento tovar pod svojou obchodnou značkou.

Z uvedeného vyplýva, že ak subjekt poskytuje na zabalenie resp. transport tovaru tašky, stáva sa výrobcom obalov a to sa týka mnohých lekární na Slovensku.

Zákon nariaďuje výrobcovi obalov, teda aj ktorejkoľvek inštitúcii ponúkajúcej na svoje výrobky plastové tašky či obaly, nové pravidlá pri ich poskytovaní. Obdobný zákon funguje už niekoľko rokov v niektorých zahraničných krajinách s cieľom obmedziť nadmernú spotrebu takýchto tašiek a v konečnom dôsledku aj ich zväčšený výskyt na skládkach

odpadu. Je to veľmi efektívny krok v otázke ochrany životného prostredia – zníženie odberu plastových obalov povedie nielen k menšej odpadovosti prebytočného materiálu, ale taktiež k následnému zníženiu produkcie nevelmi šetrnej k životnému prostrediu. Používanie plastových obalov a tašiek nebude celkom zakázané, upresňujú sa však kritériá na ich používanie.

Paragraf 54 Zákona o odpadoch bol doplnený odsekom 5, ktorý hovorí:
Výrobca obalov, ktorý poskytuje ľahké plastové tašky k nákupu tovaru alebo výrobkov, je povinný
a) poskytovať ich za úhradu; táto povinnosť sa nevzťahuje na poskytovanie veľmi ľahkých plastových tašiek,
b) poskytovať aj iné druhy tašiek.

Za nedodržanie tejto povinnosti hrozí pokuta od 500 do 50 000 EUR.

Ďalšou dôležitou a smerodajnou informáciou pre výrobcu obalov je presná špecifikácia toho, čo sa pokladá za plastovú tašku, na ktorú sa vzťahuje vyššie citované ustanovenie paragrafu 54. Hovorí o tom paragraf 52 Zákona o odpadoch, ktorý sa rozšíril o nové odseky 26 až 29 v znení:

(26) Plast je polymér, ktorý môže obsahovať prídavné látky alebo iné látky a ktorý je schopný fungovať ako hlavná štruktúrna zložka tašiek.

(27) Plastová taška je taška s uchami alebo bez nich, vyrobená z plastu, ktorá sa poskytuje spotrebiteľom na mieste predaja tovaru alebo výrobkov.

(28) Ľahká plastová taška je plastová taška s hrúbkou steny menšou ako 50 mikrometrov.

(29) Veľmi ľahká plastová taška je plastová taška s hrúbkou steny menšou ako 15 mikrometrov, ktorá sa vyžaduje z hygienických dôvodov alebo sa poskytuje ako primárny obal pre nebalené potraviny s cieľom predchádzať plytvaniu potravinami.

Dôležité je spomenúť aj vykonávací predpis k tomuto zákonu, ktorým je vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 366/2015 o evidenčnej povinnosti a ohlasovacej povinnosti. V nej sú definované povinnosti výrobcu obalov ohľadne evidencie obalov na predpísaných tlačivách podľa prílohy tejto vyhlášky.

chráňte s nami život

pomáhame
lekárnikom

riešením môžu byť aj papierové tašky

Nájsť finančne nenáročnú alternatívu, ktorá by spoľahlivo nahradila každodenne používané plastové tašky, je bezpochyby zložité a to aj z hľadiska časového, keďže ustanovenie novely zákona týkajúce sa plastových tašiek nabera platnosť už v januári nadchádzajúceho roku.

Spoločnosť **MED-ART** na základe požiadaviek viacerých klientov vychádza svojim zákazníkom v ústrety a rieši problém výmeny klasických plastových tašiek za tašky z iných materiálov. **Rozširuje svoje portfólio tovaru o papierové tašky rôznych rozmerov, gramáže a farebnosti.**

Papierové tašky sú ľahko zrecyklovateľné a teda environmentálne optimálnejšie, dostatočne pevné, skladné, vhodné na opätovné použitie a v súlade s kritériami novelizovanej legislatívy.

Papierové tašky rôznych rozmerov už aj v ponuke MED-ARTu, dostupné na objednavky@med-art.sk alebo 0800 900 700.

Slovenská lekárska komora a mytológia o elektronickom zdravotníctve

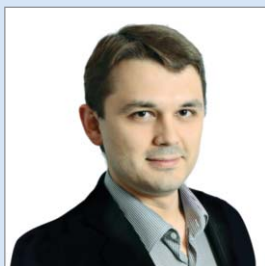
E-zdravie bude. A je aj na nás, ako bude vyzeráť.

Čokoľvek sa udeje v ktorejkoľvek lekárskej (a v konečnom dôsledku aj v lekárenstve ako celku), si vždy s ľahkosťou nájde vinníka. Buď je to laborantka, dodávateľ softvéru alebo komora. Prvým dvom sa venovať nebudem, avšak v poslednej dobe sa nestíham už ani čudovať, za aké všetko zlo sveta je zodpovedná komora. Obľuba konšpiračných úvah si našla svoju cestu aj do malého slovenského lekárenstva a v nasledujúcich riadkoch sa pokúsím zhrnúť aspoň pár najrozšírejších teórií. Bojovať s nimi nemá zmysel – ako hovorí klasická ľudová múdrosť – nehádaj sa s hlupákom, môžu si ťa pomýliť.

SLOVENSKÁ
LEKÁRSKA
KOMORA

Rastieme spolu

PharmDr. Ondrej Sukeľ
prezident Slovenskej lekárskej komory

„Komora podrazila siete tým, že so Všeobecnou zdravotnou poisťovňou dohodla vrátenie sedemnásťcentového poplatku pacientom.“

Keď mi túto konštrukciu citovali kolegovia, neveril som, ale potom som mal tú česť počuť ju naživo. Nemienim túto tému nejak hlboko rozvíjať, akurát si dovoľm nahlas zauvažovať o tom, ktorú „sieť“ a ako sme podrazili. Tú, čo vracia euro za recept? Alebo tú, čo sľubuje rovno eurá dve? S úctou voči bývalým prezidentom komory, ktorí nasadzovali svoje meno a svoj krk v časoch, keď tieto firmy agresívne menili lekárenstvo v duchu svojho zvráteného biznis modelu, si teda hlboko vyprosím podobné tvrdenia. Nie my sme podrazili „siete“, vlastníci sietí už dávno podrazili a dodnes každodenne podrážajú lekárenstvo ako službu chorému človeku a pomáhajúcu profesiu lekárni.

„Komora dohodla zrušenie sedemnásťcentového poplatku za recept.“

Tento mýtus je veľmi výživný a bohatý živý zvlášť na sociálnych sieťach a obzvlášť nečlenmi komory, ktorí sa skrývajú raz za pojem *únia* a raz za pojem *iniciatíva*, občas (napriek deficitu kvalifikácie) dokonca za pojem *lekárnik*. Pamätníkom si dovoľm pripomenúť koniec deväťdesiatych rokov minulého storočia, hnutie s názvom Grémium a teóriu o histórii ako učiteľke života v zmysle poučenia z historických omylov. No ale k veci. Sedemnásťcentový poplatok za lekárske predpisy je súčasťou celého spektra poplatkov zavedených ministrom Zajacom v roku 2004. Ich vývoj v čase bol všakový, fakt je však ten, že už v roku 2015 bol prijatý zákon č. 77, ktorý ich s účinnosťou od 1. januára 2018 v prípade lekárskeho predpisu vystaveného s použitím tzv. preskripčného záznamu ruší. Jediným subjektom, ktorý v rámci pripomienkového konania k návrhu zákona podal k tejto časti novely pripomienku, bola Slovenská lekárska komora. Rovnakú pripomienku, v roku 2017 rozšírenú o návrh novej zákonnej definície služieb spojených s poskytovaním lekárskej starostlivosti, SLeK podáva pri každej novele zákona č. 577/2004 Z. z. Internet je veľký učiteľ a všetkým, ktorí

vlastný deficit legislatívneho prehľadu a absenciu vnímania politického nastavenia ľavicovej vlády substituujú univerzálnym kydaním na lekárnickú komoru, preto odporúčam rešerš materiálov z rokovaní vlády a zdravotníckeho výboru NR SR.

„Riešenia elektronických lekárskeho predpisov zdravotných poisťovní nebudú elektronickými receptmi podľa zákona o e-zdravíctve.“

Tento blud sa aktívne šíri rovnako vďaka šíriteľom predchádzajúcich dvoch a ide ruka v ruku s nápadmi typu „budeme volať na tri rôzne servery, nie na jeden“. Celkovo softvérovo-hardvérovo-internetová mytológia sa v istej skupinke kvalitne uchytila, vrátane úpornej snahy vypočítať „priemerné“ náklady na jednu lekárňu a výzvy zasielať akési doposiaľ neexistujúce „faktúry za e-health“ národnému centru. Vedľajšie dejové línie tohto príbehu sú:

- neschopnosť zapamätať si potrebný liek na ceste z oficiíny do skladu a späť bez papierového receptu v ruke (áno, aj takáto pripomienka zaznela v MPK a áno, aj toto sa šíri sociálnymi sieťami),
- nepotrebnosť internetu, ktorý si autori týchto mýtov do lekárne očividne zavedú až na Silvestra 2017, tváriac sa, že to robia iba a výhradne kvôli e-zdraviu,
- zásadná povinnosť lekárne disponovať výpočtovou technikou parametrov minulého storočia, zásadne s nepodporovaným operačným systémom.

Tento štát vyhodil do ľufu 60 miliónov Eur. To je nespochybniteľná skutočnosť a je pochopiteľné, že každého z nás hnevá, že aspoň časť z tejto sumy nepristala na našich účtoch. Avšak zlyhania pár bývalých kompetentných, ktorých jediným diskusným partnerom by snád mal byť už len prokurátor, nie sú a nemôžu byť dôvodom strážňovania lekárskej verejnosti jednotlivcami, ktorí absenciu legitimacy maskujú hlasnými výkrikmi a búchaním po stole.

Pokiaľ ktokoľvek očakáva, že Prezídium, Rada či Prezident Slovenskej lekárskej komory budú súčasťou tejto demagógie, mýli sa. Slovenský lekárník nepotrebuje advokáta svojej slabosti, ale katalyzátor svojej sily. Neuchyľujme sa k trápnyim rečiam o tom, že nemáme internet či poriadne počítače. Aj tak im nikto neverí. Nehovorme, že niečo nevieme či nechceme urobiť, lebo sa veľmi rýchlo nájdú tí, čo to urobiť budú vedieť a budú aj chcieť. Neodmietaťme elektronické zdravotníctvo iba pre jeho úvodné nedostatky a chyby. Naopak – deklarujme pripravenosť, ochotu podieľať sa na zlepšení a snahu byť prirodzenou a integračnou súčasťou pokroku. Identifikujme to, čo nám v e-zdravíctve pomôže, čo zvýši naše kompetencie a pomôže rozvoju našej profesie. Snažme sa primárne o dlhodobé spoločné dobro, nie misu šošovice v podobe akýchsi virtuálnych príspevkov na „zavedenie e-healthu“.

E-zdravie bude. A je aj na nás, ako bude vyzerať.

od srdca k srdcu

projekt primárneho skríningu a prevencia rizika
cievnej mozgovej príhody vo verejných lekárňach na Slovensku
V KONGRESOVOM CENTRE MED-ART V NITRE

Fibrilácia predsiení (AF) je najčastejšou poruchou srdcového rytmu v klinickej praxi a je spojená s výraznou mortalitou a morbiditou. Jej výskyt a prevalencia stúpa s narastajúcim vekom populácie, a preto spôsobuje závažný klinický a v neposlednom rade aj ekonomický problém. Z tohto dôvodu sa hľadajú nové cesty farmakologickej i nefarmakologickej stratégie manažmentu pacientov s AF za účelom zlepšenia kvality ich života.

Podľa veku sa líši aj manifestácia AF. U mladších pacientov sú ojedinelé paroxyzmy AF, s rastúcim vekom počet paroxyzmov stúpa alebo arytmia prechádza do permanentnej formy.

NA SLOVENSKU BOL V ROKU 2017 SPUSTENÝ PROJEKT „OD SRDCA K SRDCU“

Je zameraný na primárny skrínig osôb s výskytom podozrenia na AF a ľudí s podozrením na nediagnostikovanú alebo nekompenzovanú hypertenziu, ako dva základné merateľné a preventabilné rizikové faktory cievnej mozgovej príhody.

SKRÍNINGOVÉ MERANIA

V rámci projektu sa vo vybraných zaškolených lekárňach vykonávajú na dennej báze metodicky jednotné skrínigové merania pomocou prístroja Microlife A150 AFIB, ktorý je vybavený technológiou AFIB pre detekciu AF a technológiou MAM pre trojnásobné meranie krvného tlaku a tepovej frekvencie. Výsledky meraní sú zaznamenávané online prostredníctvom ADC Systému centrálneho manažmentu pacientov. Partnermi projektu sú a projekt podporujú Farmaceutická fakulta UK v Bratislave, Univerzita veterinárneho lekárstva a farmácie v Košiciach, Slovenská lekárska komora a Všeobecná zdravotná poisťovňa.

VÝSLEDKY MERANÍ

Po približne 3 mesiacoch od spustenia projektu boli hodnotené výsledky meraní prvých 1309 návštevníkov lekární, ktorí prejavili záujem o primárny skrínig rizikových faktorov cievnej mozgovej príhody.

Projekt ADC Od srdca k srdcu prezentoval manažér projektu PharmDr. Peter Stanko.

Uvedenú vzorku tvorili ženy v počte 925 a muži v počte 384. Priemerný vek bol 55 rokov, pričom rovnaký priemerný vek bol vypočítaný rovnako v skupine mužov, ako aj v skupine žien.

Z uvedeného súboru bolo zachytených 50 osôb (3,8 %) s detegovaným rizikom výskytu atriálnej fibrilácie. Spolu 320 osôb malo detegovaný systolický krvný tlak vyšší ako 140 mm Hg, pričom 164 z nich neudávalo, že by boli na hypertenziu v súčasnosti liečení. Súčasne bolo zachytených 154 osôb, ktorým bola zistená hodnota diastolického krvného tlaku nad úroveň 90 mm Hg.

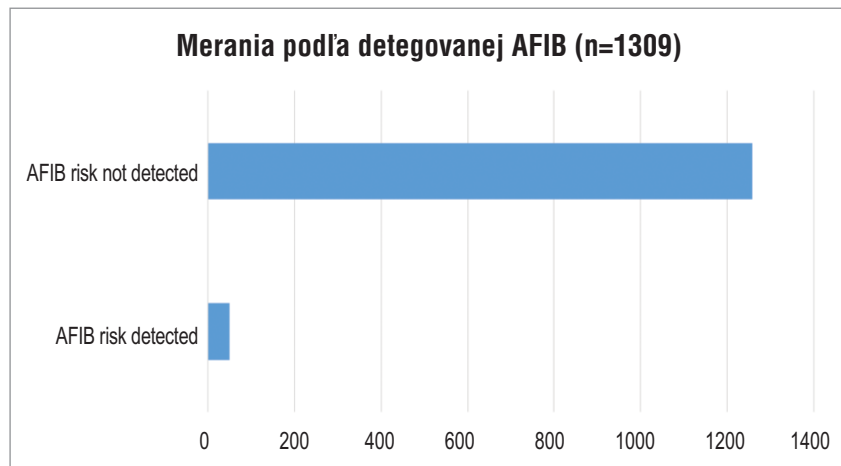

Je dôležité vedieť si správne nielen zmerať tlak, ale sledovať aj hodnotu AFIB. A práve tento údaj poskytujú tlakomery spoločnosti Microlife.

VÝSLEDKY PROJEKTU A PRÍPRAVA ŠTÚDIE FIBRILE

Všetky osoby so zachyteným kardiovaskulárnym rizikom boli odporúčené na kontrolu u svojho ošetrojúceho lekára s cieľom podrobnejšieho sledovania danej osoby. Pilotná fáza projektu bola ukončená v októbri 2017 a aktuálne sa pripravuje jeho ďalšia fáza, ktorej hlavným cieľom je vypracovanie populačnej skríningovej štúdie s názvom FIBRILE.

*PharmDr. Peter Stanko
manažér projektu*

V danom súbore bolo zachytených 23 osôb, ktoré mali súbežne detegované riziko prítomnosti atriálnej fibrilácie a hodnotu systolického tlaku nad úrovňou 140 mm Hg, t. j. boli u nich zachytené dva najvýznamnejšie rizikové faktory cievnej mozgovej príhody.

Partner pre ľudí. Pre život.

Prevenia
mozgovej porážky
je možná

Digitálny tlakomer s detekciou atriálnej fibrilácie BP A150 AFIB

- technológia **AFIB** – včasná detekcia atriálnej fibrilácie pri meraní krvného tlaku
- technológia **MAM** – automatické 3-násobné meranie (nameraný tlak zodpovedá hodnotám v stave pokoja)
- pamäť na 30 nameraných hodnôt so záznamom času a dátumu merania
- univerzálna manžeta 22 až 42 cm
- adaptér 230 V/ 6 V – **ZDARMA**

Dovoz do SR: INTERPHARM Slovakia, a.s., Info: 02/40 200 400

Riziko mozgovej porážky

5 rokov záruka

Riziko srdcového infarktu

22-42 cm

AFIB

MAM

SWISS DESIGN

www.microlife.sk

Farmaceut Jakub radí!

Ako si udržať pacientov a prilákať nových do lekárne

V nasledujúcom texte sa pokúsim v skratke poukázať na praktické a zrozumiteľné využitie marketingu v lekárni, najmä jeho zložky – propagácie. Najprv odporúčam zamerať sa na:

- **Segmentáciu** – rozdeľte si zákazníkov, ktorí vás navštevujú, do skupín podľa kritérií, napr. podľa pohlavia, veku atď.
- **Targeting** – vyberte si cieľový segment, na ktorý sa chcete zamerať, napr. mamička na materskej vo veku 25–35 rokov. Skupín môžete mať aj viac, nie však príliš veľa.
- **Positioning** – v tejto fáze si zvolíte konkrétny prístup, ako sa odlišiť od konkurencie a zaujať ju.
- **Marketingový mix 4P, resp. 5P** – podstata aplikovaného marketingu pre lekárne spočíva v 4 základných pilieroch, tzv. 4P – produkt (product), cena (price), miesto predaja (place) a propagácia (promotion). Jedná sa o tzv. marketingový mix, ku ktorému sú postupom času pridávané prvky, tzv. ďalšie P, pričom z pohľadu lekárne je dôležitá zložka people (ľudia – personál lekárne a tiež pacienti a zákazníci).

V dnešnom príspevku sa budem venovať zložke promotion (propagácia), ktorá slúži v lekárni na prilákanie zákazníkov do lekárne a tiež posilnenie vplyvu lekárničky na pacientov, a teda udržanie a budovanie lojálnej skupiny pacientov. Ako to funguje?

Využívanými nástrojmi na slovenskom lekárenskom trhu sú: televízna reklama, podpora predaja – akciový leták, kupónová knižka, zľavové kupóny, ďalej sociálne siete, edukačný leták. Každý z uvedených nástrojov má svoje výhody i nevýhody, a preto je dobré využiť viacero naraz, aby sa zvýšil synergetický efekt komunikácie. Čo spôsobujú jednotlivé nástroje?

Televízna reklama dokáže do lekárne pritiahnuť viacero pacientov, nakoľko jej zásah je plošný. Zároveň pôsobí na viac zmyslov (zrak, sluch), čo zvyšuje zapamätateľnosť produktov a značky u pacientov. Zmyslové pôsobenie zároveň vytvára priestor na zasiahnutie emocionálnej stránky pacienta, čím sa začína budovať osobný vzťah k značke. Tento fakt pomáha k udržaniu si pacientov. Výraznou nevýhodou televíznej reklamy sú vysoké náklady na produkciu reklamy a náklady na zakúpenie reklamného priestoru.

Do lekárne prilákajú pacientov aj nástroje podpory predaja ako **akciový leták**, **kupónová knižka**, **zľavové kupóny** a i., pretože zvyšujú motiváciu pacienta nakúpiť, vďaka úspore finančných prostriedkov, čo tiež zvyšuje spokojnosť s nákupom. Ak sa však venujeme len nástrojom na úsporu ceny, budujeme u pacienta návyk kupovať len zlacnené produkty. Zároveň, ak každý robí len cenový marketing, vedie to k prehliadaniu akcií pacientom. Preto je potrebné odlišiť sa.

Jedným zo spôsobov sú **edukačné letáky**, ktoré jednak edukujú pacienta, posilňujú status odborníka – lekárničky, zároveň slúžia pre lekárnikov samot-

ných na nadviazanie kontaktu s pacientom a sú pridanou hodnotou lekárne. Pacient si takýmto spôsobom buduje vzťah k lekárni a lekárníkovi, pretože mu ako autorita a kompetentná osoba poskytol informácie navyše. Takýmto spôsobom si vieme udržať pacientov a prilákať nových, pretože každý sa so svojou dobrou a príjemnou skúsenosťou podelí so svojimi známymi.

Novodobým fenoménom sú **sociálne siete**, ktoré navštevujú prevažne mladšie generácie, naši potenciálni zákazníci. Dôležité je nezaspať na vavrínoch a zasiahnuť našich budúcich pacientov včas a vybudovať si s nimi vzťah. Sociálne siete predstavujú platformu na aktuálne informácie v reálnom čase.

Nevýhody jednotlivých nástrojov je možné nahradiť výhodami iných, je však k nim potrebné pristupovať veľmi citlivo, pod dohľadom odborníka – marketéra.

VAŠA
– LEKÁREŇ –

STARÁME SA O VAŠE ZDRAVIE

– VIAC AKO 500 ODBORNÍKOV –
PO CELOM SLOVENSKU

Ak máte záujem zistiť o sieti lekární Vaša Lekáreň viac, napíšte nám na: info@vasalek.sk

Viac tipov nájdete na: www.facebook.com/modernyfarmaceut

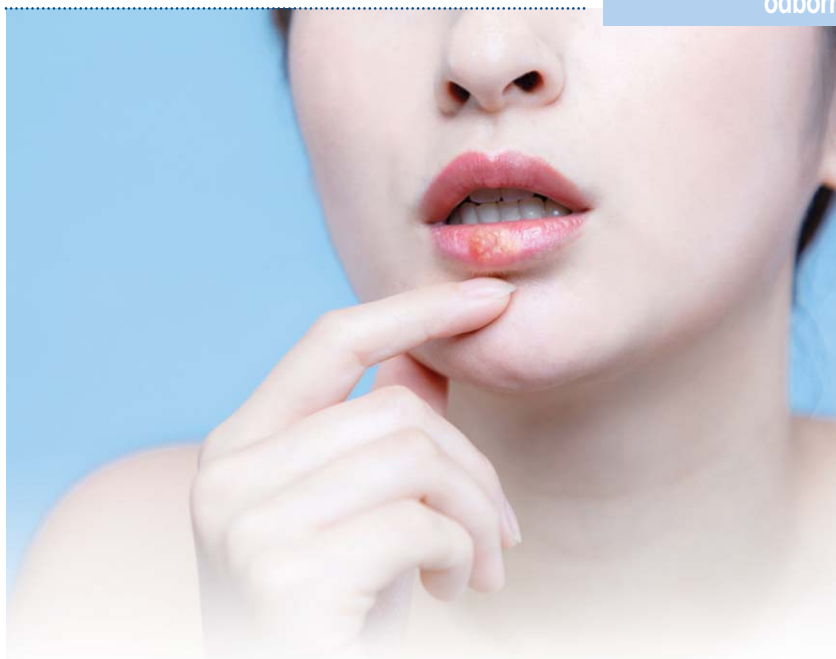

Herpes simplex labialis je označenie pre zápal pery vyvolaný vírusom herpes simplex. Rozlišujeme geneticky blízko príbuzné vírusy HSV1 a HSV2. Nakazenie obyvateľstva HSV1 je viac ako 90% (HSV1 – ochorenia nad líniou pásu). V detskom veku sa vyskytuje zriedka, najskôr zväčša až v pubertálnom období. Je rozšírený medzi mladými ľuďmi a v dospelosti. Prvotná infekcia nastáva ako kvapôčková alebo kontaktná infekcia poranenej kože alebo sliznice. Často prebieha nepozorovane. Inkubačná doba je 2 až 12 dní.

MUDr. Vladimír Holec,
zubná ambulancia STOMAHOL, stomatológ

Vnikajúce vírusy vyvolávajú tvorbu neutralizačných protilátok. Z miesta primárnej infekcie sa senzoricými nervami dostanú do príslušných orgánov. Vírus následne perzistuje v nervových uzlinách (ganglion trigeminale Gasseri). V prvých týždňoch sú eliminované tak v sliznici, ako aj v časti infikovaných nervových buniek. Vo forme svojej DNA prežíva v pozostalých nervových bunkách, pre imunitný systém nepozorovaný, a tým nenapadnuteľný. Infikované bunky slúžia potom ako rezervoár pôvodcu ochorenia po celý život. Akonáhle je imunitný systém infikovaného oslabený, dochádza k opätovnej reinfekcii, endogénnym recidívam. K reaktivácii vírusovej infekcie môžu prispievať lokálne, ale aj celkové faktory, medzi ktoré patria: horúčkové katary dýchacích ciest, trauma (mechanická/chemická), vplyv silného slnečného žiarenia, stres, ale aj menštruačné poruchy. Vyskytuje sa na červení pery, prípadne okolitej koži, nebezpečné je postihnutie očí, vredová stomatitída, ekzema herpeticum, proktitída (infekcia sliznice čreva), paronýchia

opar pery **herpes simplex labialis** jediným nositeľom a prenášačom je človek

herpetica (inf. v oblasti nechťov), novorodenecká herpesová sepsa (väčšinou počas pôrodu – pozor, život ohrozujúci stav!).

HERPES LABIALIS

Samotnému prejavu ochorenia predchádza pocit pálenia, napätia, svrbenia, začervenania pery a bolesti. Následne erupujú drobné pľuzgieriky číreho alebo skaleného obsahu (najinfekčnejšie obdobie). Rýchlo splývajú. Praskajú, ich obsah koaguluje a vzniká žltá alebo hnedá krusta. Predilekčné miesta výskytu sú na perách alebo ústnych kútikoch. Zriedkavo to môže byť na tvári, nosových krídlach, brade alebo uchu. Bakteriálna superinfekcia epiteliálnych defektov je častá, obvykle však nemá vplyv na klinický obraz a priebeh infekcie. U časti pacientov dochádza k recidívam. Mnohé sú lokalizované na rovnakom mieste (herpes in loco). Po opakovaných recidívach sa môže vytvoriť až plošná jazva.

DIAGNOSTIKA

Diagnostika je stanovená ošetroujúcim lekárom, pre nápadnú symptomatológiu. Priama alebo nepriama diagnostika vírusov je daná obsahom pľuzgierov alebo tkanivých vzoriek pri biopsii.

TERAPIA

Trvanie ochorenia bez účinnej liečby je 7 až 10 dní. Najúčinnnejšia terapia je prevencia kontaktu s postihnutým, taktiež s predmetmi jeho dennej potreby. Terapia sa riadi podľa symptomatiky a vážnosti ochorenia, môže byť lokálna a celková. Nelieči ochorenie okamžite, len skracuje dobu trvania príznakov. Pri účinnej terapii sa môže skrátiť frekvencia výskytu. Pri ľahkých priebehoch nastáva spontánne vyliečenie (časté recidívy). Obzvlášť treba dávať pozor u tehotných, detí, pri celkovom postihnutí a u pacientov s oslabenou imunitou.

Ako lokálna terapia sa osvedčili sušiace a epitelizačné maste. Taktiež virostatiká na báze acyklovíru (prípadne s obsahom anestetika). Lokálna aplikácia ozónu. Celkovo možno podávať vitamíny C a B komplex a virostatiká (Herpesin/ Zovirax).

„Mám si priniesť do nemocnice nejaký elastický obväz. Aký si mám kúpiť?“ Veľmi častá otázka kladená pacientmi v lekárňach. Napriek tomu, že kompresia je základným pilierom v liečbe rán venózneho pôvodu a napriek tomu, že sa o nej neustále hovorí, na okraji pozornosti ostáva voľba správnych obväzov a technika nakladania bandáže.

kompresívna terapia

krátkoťažný alebo dlhoťažný?

ZORIENTOVAŤ SA V PONUKE ELASTICKÝCH OBVÄZOV NIE JE ĽAHKÉ

Efektívna liečba mnohých ochorení nie je možná bez dostatočnej a správne naloženej kompresie. **Kompresiu delíme na pasívnu a aktívnu.**

Pri kompresívnej terapii sa stretávame s nasledovnými základnými pojmami:

- **pracovný tlak** – vzniká odporom obväzu voči kontrahujúcemu sa svalu pri zapojení svalovej pumpy. Meria sa vždy na pohybujúcej sa končatine a je tým vyšší, čím menšia je rozťažnosť obväzového materiálu.
- **pokojevý tlak** – zodpovedá tlaku pri nakladaní obväzu, t. j. sile, ktorá sa musí vynaložiť na natiahnutie obväzu pri jeho nakladaní, meria sa na nepohybujúcej sa končatine, je tým menší, čím menej pružný je materiál obväzu.

DLHOŤAŽNÉ OBVÄZY

Dlhoťažné obväzy sa radia k aktívnej kompresii, pri ich výrobe sa používa elastický materiál. Charakterizuje ich ľahká a stredná kompresia, dobrá rozťažnosť 150 – 170 %, silná spätná sťahovacia sila, vysoký pokojový tlak a nízky pracovný tlak. K ich vlastnostiam patrí rovnomerný tlak pôsobiaci iba na povrchové žily, čiže majú slabší efekt na hlboký žilový systém. Obväzy sa dobre prispôbujú tvaru končatiny, ale nevytvárajú rytmické striedanie tlaku. Dôležité je, že nesmú byť ponechané cez noc a ani pri dlhšom oddychu, a preto sú nevhodné pre imobilných pacientov. Nakladajú sa na krátkodobú bandáž, na podporu a odľahčenie pri distorzii a svalovej kontúzii, či ako športová bandáž, na liečbu zápalov šliach a ako fixácia dlahy.

Produkty dostupné v MED-ARTE: Idealtex, Perfekta, Universal

Indikácie: • podporný obväz pohybového systému, používaný najmä v traumatológii a ortopédii • na doliečenie ochorení žilového systému a udržanie dosiahnutého stavu, pri poranení šliach • podporný obväz pri profylaxii hematómov • v ortopédii pri kontúziách, distorziách a luxáciách

Kontraindikácie: • akútna fáza ochorení žilového systému • ochorenia periférnych tepien a neuropatie

ZINKOGLEJOVÉ OBVÄZY

Patria k pasívnej kompresii, pretože sú vyrobené z rigidného materiálu a majú vlastnosti krátkoťažného obväzu. V prípade takýchto obväzov je veľmi dôležité, že musia byť prikladané skúseným personálom, pretože v prípade chybného naloženia môže dôjsť k poškodeniu pacienta. Môžu byť naložené aj niekoľko dní a nakladajú sa na primárne krytie rany.

Produkty dostupné v MED-ARTE: Varolast, Varicex, Zinkoglejový obväz od Batist

Indikácie: • subakútne a chronické trombózy • flebitídy hlbokých a povrchových žíl • podporný obväz vo všeobecnej ortopédii a ortopedickej rehabilitácii • rýchle zlepšenie ťažko zvládnuteľných opuchov, ulcus cruris • na imobilizáciu zlomenín • pri liečbe kĺbov a kostí

Kontraindikácie: • závažné poruchy arteriálneho prekrvenia

KOMPRESÍVNE PANČUCHY

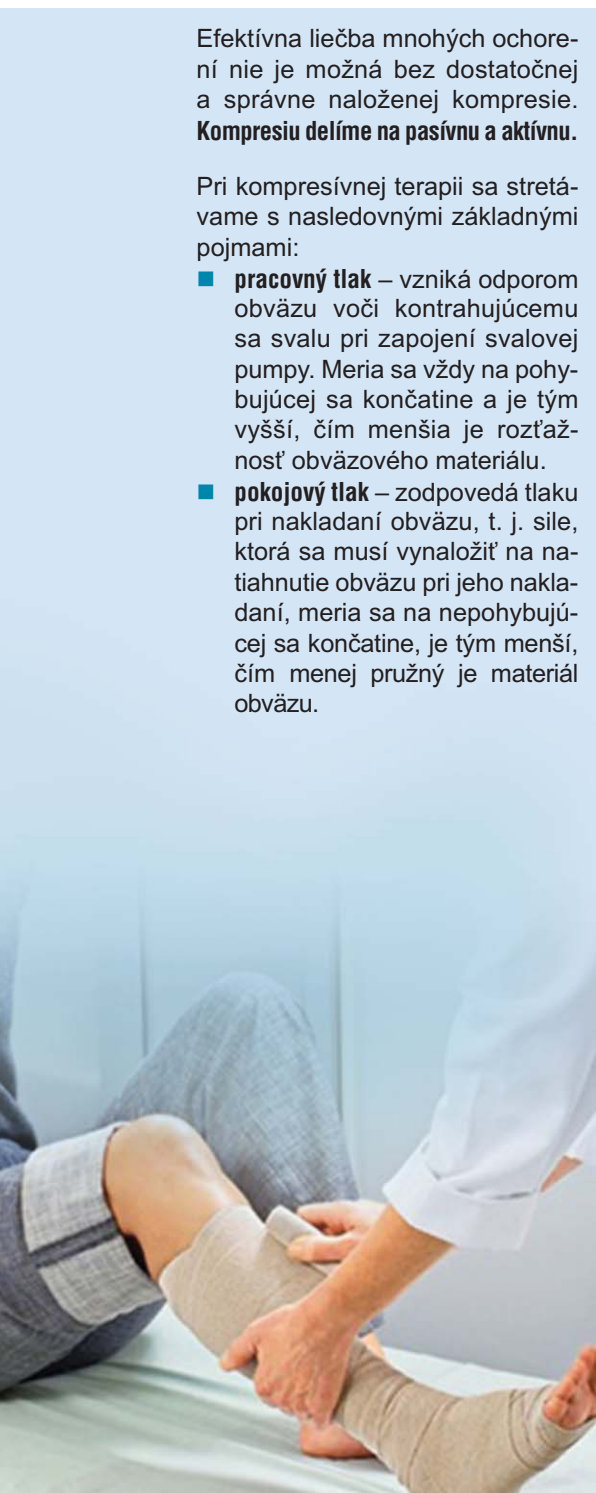
Kompresívne pančuchy (KEP) sa používajú pri stabilizácii stavu ochorenia žilového systému a na následnú dlhodobú terapiu. Na noc sa vždy musia dať dolu. Rozlišujeme štyri kompresívne triedy, ktoré sú rozdelené podľa hodnoty tlaku v oblasti členka. Tlak pančuchy smerom hore klesá – graduovaný tlak.

Kompresívne triedy:

- I. kompresívna trieda – mierna kompresia (začínajúce prejavy žilového ochorenia, opuchy po námahe, gravidita)
- II. kompresívna trieda – stredne silná kompresia (ochorenia venózneho systému)
- III. kompresívna trieda – silná kompresia (závažné prejavy CHVO, lipedém, reverzibilný lymfedém)
- IV. kompresívna trieda – ochorenie lymfatického systému – tuhé edémy, ireverzibilný lymfedém)

Produkty dostupné v MED-ARTE: Maxis, Aries

KEP majú rôzne veľkosti podľa obvodov konštantných miest na končatine. Meranie sa vždy vykonáva ráno, kým nie je končatina opuchnutá.

KRÁTKOŤAŽNÉ OBVÄZY

Krátkoťažné obvazy sa radia k pasívnej kompresii, ktorú charakterizujú nasledovné vlastnosti: nízka rozťažnosť – do 90 %, malá spätná sťahovacia sila, nízky pokojový tlak, vysoký pracovný tlak. Pri kontrakcii svalov pôsobia do hĺbky a pri svalovej relaxácii sa oblasti ciev odľahčujú a plnia. Majú lepší efekt na hlboký žilový systém. Na rozdiel od dlhoťažných obvazov je možné ponechať obvazy aj cez noc, teda v čase oddychu u imobilných pacientov. Používajú sa pri dlhodobej bandáži, teda môžu ostať naložené viac dní, aj týždeň. Dôležité je, že tieto obvazy sa používajú na začatie, aj na pokračovanie liečby. Je možné ich prikladať až do úplného ustúpenia opuchov alebo vyhojenia chronickej rany, pretože sa dobre prispôbujú obvodu končatiny. Pokiaľ sú obvazy bavlnené, umožňujú odnímať vlhkosť kože a majú vysokú priepustnosť vzduchu.

Produkty dostupné v MED-ARTE: Ideal, Idealflex, Idealast-haft, Idealast Color Cohesive, Putter-Verband, Lenki-deal, Mediflex

Indikácie: • akútne chronické žilové ochorenie • ochorenia lymfatického systému u mobilných aj imobilných pacientov • chronické rany – ulcus cruris • flebotrombóza – prevencia a stav po zhojení flebotrombózy • tromboflebitída a stavy po zhojení tromboflebitídy • stav po sklerotizácii, stav po operácii varixov • športová bandáž • podporný a odľahčovací obväz pri poškodení pohybového aparátu • na pripevnenie dláh • opuchy rôznej etiológie: žilové, lymfatické, posttraumatické, pooperačné, lipedém • prevencia opuchov v gravidite, prevencia embólie • angiodysplázia • jazvy po popálení • možné použiť aj u ochorení periférnych tepien a neuropatii

Kontraindikácie: • pokročilé postihnutie arteriálneho systému • akútna bakteriálna infekcia kože a podkožia • septická flebitída • dekompenzovaná srdcová insuficiencia

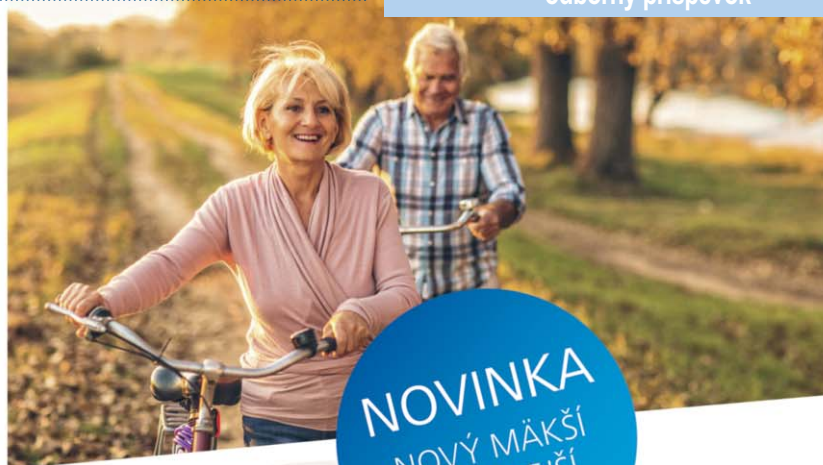
Relatívne kontraindikácie: • kardiálna dekompenzácia • ischemická choroba dolných končatín s hodnotou členkových tlakov pod 80 mmHg • srdcové arytmie, angiopatia a polyneuropatia • difúzna sklerodermia, polyartritída • alergia na použitý materiál.

ÚČINKY KOMPRESÍVNEJ TERAPIE:

• zvýšenie rýchlosti prúdenia krvi v žilách • centrálna hemodynamická účinky • zníženie patologického refluxu • zlepšenie žilovej pumpy • zníženie kapilárnej filtrácie • stimulácia endogénnej fibrinolýzy • protizápalový účinok • ovplyvnenie arteriálneho prekrvenia • spevnenie fascie ako opory svalstva

Rozhovorom s pacientom je nutné zvoliť vhodný typ kompresie – krátkoťažná alebo dlhoťažná. Ďalej sa rozhodujeme podľa kvality obväzu, možnosti častejšieho používania a starostlivosti o obväz a určite nie je nepodstatný doplatok pacienta. Neoddeliteľnou súčasťou kompresívnej terapie je edukácia pacienta, prípadne rodinných príslušníkov, vysvetlenie princípu a dôležitosti elastickej bandáže.

Literatúra: Švestková S.: Kompresivní terapie v praxi. Practicus 2004; Katalóg výrobkov Hartmann Rico s. r. o.; Katalóg produktov Lohmann Rauscher; Katalóg produktov Batist Medical

NOVINKA
NOVÝ MÄKŠÍ
A JEMNEŠÍ
MATERIÁL

Po vypredaní zásob
nahradzuje krátkoťažné
kompresívne ovínadlá
Ideal

Ideal Neo

*Trvalo elastické
krátkoťažné ovínadlo*

- na ošetrovanie akútnych a chronických ochorení žilového a lymfatického systému
- vhodné na začiatok aj na pokračovanie liečby
- pre mobilných aj imobilných pacientov (ovínadlo môže zostať cez noc)
- nový mäkší materiál (s froté úpravou na strane k telu)

Rozmery	Číslo výrobu	Preskripčný kód Ideal Neo kódy aktívne od 1. 10. 2016	Preskripčný kód Ideal
6 cm x 5 m	931 001	A95322	A21889
8 cm x 5 m	931 002	A95323	A21890
10 cm x 5 m	931 003	A95324	A21891
12 cm x 5 m	931 004	A95325	A21892
14 cm x 5 m	931 005	–	–

Kódy ďalších krátkoťažných ovínadiel:

Idealflex 8 cm x 5 m: A21060
Idealflex 10 cm x 5 m: A22307
Idealflex 12 cm x 5 m: A22308

K dispozícii u vašich lekárenských distribútorov alebo priamo u HARTMANN – RICO spol. s r. o.

Zákaznícke centrum

e-mail: odbyt.sk@hartmann.info

telefón: +421 268 299 160

prípadne u obchodného zástupcu

HARTMANN – RICO spol. s r. o.

hartmann.sk

**O krok ďalej
pre zdravie**

Napriek tomu, že tlakomery rôznych druhov či cenových zvyhodnení je možné nájsť od viacerých dodávateľov, pre zákazníka je podstatné uvedomiť si rozdiel medzi nákupom za najnižšiu cenu a nákupom v lekárni od vás, odborníkov.

Tlakomery OMRON ponúkané v lekárni alebo VZP od autorizovaného zastúpenia Celimed, s. r. o., odporúčame práve preto, že poskytujú nasledovné benefity:

- **kalibrácia tlakomerov** je zahrnutá v cene počas doby trvania záruky – raz za 2 roky je zdarma
- **darčkové balenia**, napr. so sieťovým zdrojom / teplomerom / krokomerom
- majú predĺženú záruku:
5 rokov: modely OMRON M6 Comfort a M6 AC, M7 Intelli IT, RS8;
4 roky – NOVINKA: modely OMRON M3 a M3 Comfort;
3 roky: ostatné modely
- majú zabezpečený **OMRON autorizovaný servis**, v ktorom sa servisujú len prístroje z oficiálnej distribúcie
- v ponuke sú len prístroje **registrované na ŠÚKL** ako zdravotnícke pomôcky **určené pre slovenský trh**
- zákazníkovi je poskytnuté **odborné technické a zdravotnícke poradenstvo** na infolinke 02 44 68 12 49
- v ponuke sú len **najnovšie modely** (žiadne výpredaje starších modelov zo zahraničia či poškodené dodávky)

Spoločnosť CELIMED, s. r. o., pôsobí na slovenskom trhu už 22 rokov a je jedným oficiálnym zastúpením OMRON Healthcare pre Slovensko. Kvalifikovaný a stabilný personál spoločnosti pomáha zabezpečovať aktivity, ktoré pripravujú odborníci z oblasti prevencie kardiovaskulárnych chorôb.

Peter Šimon, zástupca spoločnosti Celimed, konštatuje, že asi najznámejšími z týchto aktivít sú kampaň MOST (Mesiac o srdcových témach), projekt Chráňme svoje srdcia, aktivity s VŠZP a Slovenským Červeným krížom. Celimed tiež zastrešuje Svetový deň hypertenzie, ktorého zmyslom je podpora verejného povedomia o hypertenzii a oboznámenie širokej verejnosti o dôležitosti prevencie a kontroly tejto modernej epidémie. Tím pracovníkov dáva do povedomia informácie o správnom meraní krvného tlaku a odporúčania, kedy je už potrebné navštíviť odborníka.

Podľa slov Petra Šimona Celimed tiež spolupracuje s Úniou pre zdravšie srdce, kde sa zúčastňuje celoslovenskej tour pod názvom „Chráňme vaše srdcia“. Počas tejto aktivity majú návštevníci možnosť v priestoroch mobilnej ambulancie absolvovať bezplatné meranie krvného tlaku, fibrilácie predsiení, cukru alebo cholesterolu v tele, čo organizátor považuje za dôležitú prevenciu „ako chrániť svoje srdce“ pred vážnejšími ochoreniami.

V neposlednom rade je potrebné spomenúť účasť na už Druhom Slovenskom dni obezity, kde pracovníci spoločnosti Celimed merajú BMI národa, pretože obezita postihuje všetky krajiny moderného sveta, Slovensko nevynímajúc.

■ MUDr. doc. Viliam Dobiáš, PhD. radí, ako nasmerovať pacientov k správne meraniu krvného tlaku:

Pacient by sa v prvom rade mal stotožniť s informáciou, že krvný tlak je potrebné merať si vždy za rovnakých podmienok podľa týchto zásad: **1.** ráno, najlepšie ešte pred vstaním z postele; **2.** nalačno pred raňajkami a užitím liekov; **3.** v tej istej polohe, čiže buď poležiačky alebo posediačky; **4.** na tej istej ruke, tým istým prístrojom a manžetou.

Taktiež je preňho dôležitá informácia o tom, že ak tlak v manžete začína povoľovať, nie je žiaduce zadržiavať dych, ale pokojne a pomaly dýchať. Lekárnik by mal pacientovi tiež odporučiť, že ak sa mu nameraná hodnota nepáči, mal by zopakovať meranie asi po dvoch minútach a s ďalším meraním počkať až do ďalšieho dňa. Ak to nie je požiadavkou ošetrojúceho lekára, stačí si zmerať tlak dvakrát do týždňa. Výsledky meraní je potrebné nahlasovať tomu lekárovi, ktorý pacientovi tieto merania odporučil, pričom zistené hodnoty popri zapisovaní a oznamovaní je potrebné zaokrúhliť. Napr. 141/84 = 140/85 alebo 147/92 = 150/90.

MUDr. doc. Viliam Dobiáš, PhD.
prezident Slovenského Červeného kríža

pomoc pri príznakoch menopauzy sa skrýva v prírode

Menopauza a následné obdobie klimaktéria sú prirodzenou súčasťou života ženy. Podobne ako puberta, tehotenstvo a iné životné obdobia, prináša menopauza so sebou určité zmeny, s ktorými je potrebné sa vyrovnávať. Veľkú úlohu pri prežívaní prechodu zohráva genetika, životný štýl a predošlý zdravotný stav. Preto sa do prechodu každá žena dostáva v inom čase a aj jeho dĺžka a intenzita príznakov je individuálna.

Ženy v období prechodu nemusia mať žiadne problémy, ktoré by ich obťažovali. Väčšinou sa však dobre známe príznaky prechodu dostavia a môžu pretrvať mesiace, ale aj roky. Ženy v zrelom veku veľmi často siahajú po hormonálnej liečbe. Robia tak spravidla na základe odporúčania lekára. Hormóny však so sebou môžu prinášať aj určité nevýhody. Z tohto dôvodu by mali ženy, ktorým to ich stav umožňuje, preferovať radšej pomoc z prírody. Stačí siahnuť po špecifických bylinkách alebo kvalitných výživových doplnkoch s obsahom fytohormónov. Veď už naše staré matere v dávnych časoch používali na odstránenie návalov tepla bylinky ako napr. Angelika lekárska. Na úpravu hladiny hormónov zase využívali blahodarné účinky výluhu zo sóje. Na povzbudenie organizmu po nedostatku spánku, ku ktorému počas prechodu často dochádza, je vynikajúci napríklad ženšen.

Bolo by nepraktické zhŕňať tieto a ďalšie suroviny každú zvlášť. Pre ženu v prechode je omnoho jednoduchšie siahnuť po komplexnom a kon-

centrovanom výživovom doplnku. **Prípravok Feminox 355,2 mg** predstavuje **novinku na našom trhu** s veľkým potenciálom stať sa u žien dobre známym a obľúbeným pomocníkom.

Komplexná kombinácia kvalitných fytoestrogénov doplnených o dôležitý vápnik a vitamín B6 poskytnuté ženám zaslúženú úľavu od nepríjemných príznakov menopauzy. Vďaka tomu si ženy v tomto období života budú môcť opäť naplno a nerušene užívať príjemné chvíle s blízkymi.

Fixoprost - prostata

www.fixoprost.sk

S Fixoprostom som spokojný. Asi po týždni som pocítil účinok, cítim sa dobre, odporúčam Stačí užívať jeden krát denne. Žiadne obmedzovanie. (Jozef 51r.)

Serenoa plazivá **80%**
Ginkgo dvojľaločné **8%**
Žihľava dvojdomá **8%**
Lykopen **4%**

- ✓ Pre mužov ktorí hľadajú účinné **riešenie pri problémoch s prostatou**
- ✓ Tradičná **Serenoa plazivá** s prímiesou ďalších užitočných bylín
- ✓ **60** tvrdých želatínových **kapsúl** v balení
- ✓ Dávkuje sa **1 kapsula 1x denne**

Sójové izoflavonoidy **26%**
Jam čínsky **22%**
Ženšen **17%**
Angelika lekárska **17%**
Vápnik **10%**
Vitamín B6 **7%**
Kyselina listová **1%**

Som za tento prípravok naozaj vďačná, lebo mi pomáha každý deň. Kto prežíva obdobie menopauzy, určite pozná tie stavy, začervenania tváre a horúčavy, no prosté návaly. Tie stavy sú ale teraz preč aj vďaka Feminoxu. (Nika 51r.)

Feminox - menopauza

www.feminox.sk

- ✓ Pre ženy ktoré hľadajú účinné **riešenie pri príznakoch menopauzy**
- ✓ **Kvalitné bylinné extrakty** + vápnik a vitamín B6
- ✓ **90** tvrdých želatínových **kapsúl** v balení
- ✓ Dávkuje sa **1 kapsula 2x denne**

podte s nami na virtuálnu prehliadku barokovej lekárne

ČESKÉ FARMACEUTICKÉ MÚZEUM V KUKSE

Za účelom poznania farmaceutickej histórie, ale tiež pre možnosť vedeckej práce v dejinách farmácie bolo v roku 1994 zriadené České farmaceutické múzeum ako stredisko Karlovej Univerzity v Prahe – Farmaceutickej fakulty v Hradci Králové. Toto múzeum prevzalo historickú zbierku muzeálií, knižnicu a archív z Oddelenia dejín farmácie Katedry sociálnej a klinickej farmácie s úlohou vybudovať v štátnom zámku (pôvodne hospitáli) v Kukse múzejnú expozíciu farmaceutickej profesie a farmaceutické muzeologické pracovisko.

Zbierka ČFM má pestrý a starý pôvod. Najstaršie zozbierané predmety – muzeálie pochádzajú zo zbierky založenej v roku 1883 Farmaceutickou spoločnosťou v Prahe. Ďalšie zhromažďoval doc. RNDr. PhMr. Jaroslav Hladík (1903-1975), iné boli súčasťou zbierkového fondu Múzejného odboru Ústredného zväzu lekárníkov. Veľká časť muzeálií, získaných RNDr. PhMr. Z. Hanzlíčkom a RNDr. P. Drábkom a ich spolupracovníkmi, bola vystavená v Museum pharmaceuticum Pragense v rokoch 1959-1972.

Ďalšie pochádzajú zo zberateľskej činnosti Ústavov a Oddelení dejín farmácie (1953-1973), lekárníkov-historiografů Lekárenských služieb (1965-1989), z darov lekárenských rodín Fragnerovcov v Prahe, Bříškovcov v Beroune, Hendrychových v Dobruške, lekárne Fakultnej nemocnice v Hradci Králové a radu ďalších lekární, kolegov a kolegyň.

Pod názvom „zbierka“ tu nájdeme 4 druhy dokumentov: 1. vecné (stojany prístrojov, liečivá...), 2. obrazové a zvukové (maľby, grafiky, filmy), 3. archívne (fondy a zbierky dokladov) a 4. knižné (knihy, časopisy). Na ich usporiadaní a evidencii sa podieľali a podieľajú diplomanti, doktorandi a študenti magisterského i postgraduálneho štúdia farmaceutickej fakulty hradeckej i brnenskej. Zbierka stále pomaly rastie vo všetkých svojich druhoch.

Hospital v Kukse bol pre uloženie a expozíciu zbierky ČFM zvolený v roku 1972 predovšetkým pre jeho sociálne zdravotnú i lekárenskú tradíciu začínajúcu v roku 1743. Farmaceutické múzeum tu mohlo nadviazať na krásnu barokovú oficínu lekárne, ktorá je európskym kultúrno-historickým, umeleckým a farmaceutickým skvostom. Táto hospitálna lekáreň je pamätníkom charitatívnej a zdravotníckej starostlivosti, ktorú poskytoval rád Milosrdných bratov nielen v Kukse, ale i v ďalších konventoch na území ČR od roku 1605, a v ktorej dnes naďalej pokračuje.

Exponáty uložené v múzejnej expozícii majú na návštevníka pôsobiť okrem iného aj svojím kúzlom neobyčajného a umeleckého spracovania.

Prvá časť expozície, ktorá bola otvorená v roku 1996, dostala názov „Kúzlo apatyky“. Zmyslom tejto múzejnej expozície je v daných možnostiach ukázať vývoj nášho lekárstva, najmä lekárenskej oficíny, a to od 17. do 20. storočia.

Druhá časť tejto expozície bola otvorená až v roku 2001 a rozšírila nielen expozičný priestor o ďalšie tri miestnosti, ale aj výstavnú prezentáciu a tematiku o materiálku, o vojenskú farmáciu, malovýrobné a priemyselné výrobné zariadenia liečivých prípravkov, o ukážky priemyselných prípravkov domácich firiem, označovanie prípravkov, receptúrnu a liekopisnú literatúru, o poukazy na vedecké zjazdy a sympóziá, veľkoobchod s liečivami a vzťahy farmácie a umenia. Záverečný priestor druhej časti expozície je venovaný lekární 2. polovice 20. storočia.

Vidieť a precítiť krásu sprítomnenej histórie v Českom farmaceutickom múzeu je skutočný zážitok, a to nielen pre farmaceuta, ale pre každého obdivovateľa ľudských dejín.

Kým v minulosti bola lekáreň miestom výdaja a prípravy liekov zároveň, v súčasnosti je oveľa viac miestom výdaja hromadne vyrábaných liekov. Príprava liekov priamo v lekární je už, žiaľ, minimálna. A tak, zatiaľ čo v minulosti lekárnik prevádzkoval jednu lekáreň, bol zároveň jej majiteľom a výrobcom liekov, v súčasnosti sa stáva lekárnik viac sprostredkovateľom liečebného procesu. Výrobnú funkciu prevzal chemický priemysel, farmaceutické firmy, výroba prešla z „manufaktúrnej“ do priemyselnej.

Napriek tomu je ešte stále možné nájsť historické artefakty, ktoré súčasníkom ozrejmuju, aké krásne je farmaceutické remeslo...

Najväčšia veľtržno-odborná veterinárna akcia na Slovensku sa opäť konala v priestoroch nitrianskeho Agrokomplexu pod záštitou generálneho sponzora Slovenskej asociácie veterinárnych lekárov malých zvierat (SAVLMZ).

Tento ročník bol zameraný len na spoločenské zvieratá, ale široký záber prednášajúcich zabezpečil vzdelávací zážitok pre každého veterinárneho lekára. Prihlásených bolo viac ako 500 účastníkov.

vzdelávací zážitok pre každého veterinárneho lekára

ODBOBNÝ PROGRAM

Hlavní prednášajúci:

■ Bohumil Kuhajda (Advokátska kancelária KUHAJDA s. r. o.) sa vo svojej prednáške venoval „Ekonomicko-právnomu pozadiu veterinárnej praxe“.

■ Ann E. Hohenhaus (diplomatka v oblasti onkológie a internej medicíny malých zvierat, USA) v prednáške na tému „Onkológia spoločenských zvierat“ sa zaoberala hlavne diagnostikou lymfómu, liečbou lymfómu u mačiek, chemoterapiou tuhých nádorov, ďalej 5 hemoterapeutikami, ktoré sú podľa prednášajúcej v praxi nevyhnuté, a pokročilými zobrazovacími metódami u onkologických pacientov.

■ Philip R. Fox (diplomat v oblasti kardiológie a internej medicíny malých zvierat, USA), ktorý okrem prednášok, na témy z oblasti kardiológie ako „Felína kardiomyopatia“, „Nepodceňujeme anamnézy a klinické vyšetrenie“ a „Využitie zobrazovacích metód pri kašli a dyspnoe“, organizoval aj workshop „Kardiológia pre pokročilých“.

■ Marta Shmidhalter-Pekárková (Vetimage Diagnostik GmbH, CH) – workshopy z oblasti kardiológie a onkológie.

Okrem spomenutých sa konalo aj množstvo ďalších prednášok a workshopov. Samozrejme, nechýbal Predkongres SPDD, Veterinárny študentský kongres a Skúška posudzovateľa DBK a DLK.

Okrem veterinárnych lekárov sa na kongrese zúčastnili sestričky a veterinárni technici, pre ktorých boli pripravené zaujímavé prednášky na rôzne témy, na ktorých si doplnili vedomosti a nové postupy pre prax.

MED-ART PREZENTOVAL

Kongresu sa zúčastnilo 70 vystavovateľov, medzi ktorými nechýbala ani spoločnosť MED-ART ako distribútor veterinárnych prípravkov. Tak ako každý rok sme pre veterinárnych klientov pripravili príjemné prostredie na posedenie a na rozhovor s chutným občerstvením. V stánku sme s účastníkmi kongresu diskutovali na tieto témy:

- webshop pre veterinárnych lekárov – vidia a môžu objednávať celý sortiment v MED-ARTE
- call centrum – pridelená špecializovaná veterinárna operátorka
- široký sortiment produktov – okrem veterinárnych produktov máme v portfóliu ľudské lieky a zdravotnícky materiál
- pravidelný rozvoz tovaru na dennej báze
- individuálny prístup a obchodné podmienky

Oživením stánku bol určite karikaturista, ktorý zvečnil veterinárnych lekárov vtipnou karikatúrou. Hostom sobotňajšieho večera bol Marián Labuda ml., ktorý celý nás celý večer zabával. Kontrovala mu hudobná skupina Starmania Original, ktorá nikoho nenechala sedieť na stoličke.

Ing. Alžbeta Vargová, regionálny obchodný zástupca MED-ART

Pár slov o krmivech

pro psy a kočky v kontextu dnešní doby pohledem výživářského specialisty

Na českém trhu, stejně jako ve zbytku Evropy od nás na západ a už nějaký čas v Americe, jsou patrné dva trendy. Rostoucí zájem o krmiva s čerstvým masem a také odklon od tradičních obilných krmiv k bezobilným recepturám. Tento trend nastartovaly malé flexibilní firmy schopné vystoupit ze zavedených schémat a inovovat. Nativia je jednou z nich. Je celkem úsměvné sledovat, jak se postupně přidávají i velké globální značky, které vám ještě před půl rokem nabízely krmiva s obilím a bez masa a k tomu tvrdily, že takto je to jediné správné.

Výroba krmiva bez pšenice, kukuřice apod. je celkem snadná, vyžaduje pouze změnu receptury. Otázka je pouze hranice smysluplnosti – tzn. nebýt v honbě za „grain free“ recepturou příliš horlivý a nezajít až do druhého extrému exotických a pro zvíře nesmyslných surovin. Těmi mohou být např. batáty nebo maniok. Ale ani brambory nejsou nejlevnější surovinou, ba právě naopak. Je dobré mít na mysli, že obiloviny, brambory i výše zmíněná exotika, jsou suroviny s vysokým obsahem škrobů a ti, co konzumují krmivo, je nepotřebují, používají je z čistě komerčních důvodů jeho výrobci. Tyto škrobnaté suroviny jsou zodpovědné za to, že krmivo drží pohromadě ve tvaru granule, ale musí být tepelně upravené, aby byly pro psa a kočku stravitelné. Pokud je tato podmínka splněna, jsou v těle rozkládány, vstřebávány a metabolizovány až do výsledného produktu a tím je vždy stejný jednoduchý cukr – glukóza. Tělu je tedy jedno, jestli jsou na začátku batáty nebo pšenice, na konci je vždy stejná glukóza. Druhým důležitým faktorem jsou možné alergické reakce, nejčastěji na lepek, který je ve většině obilovin obsažen.

Vysvětlovat problematiku lepku je nad rámec tohoto článku, ale povědomí o ní mezi lidmi výrazně roste. Dražší suroviny vždy znamenají dražší krmivo a k obhajobě ceny je často používán argument glykemického indexu. Není mnoho výzkumů na toto téma, provedených na psech a kočkách. Z těch, které jsou k dispozici, je ale patrné, že význam glykemického indexu ve výživě psů a koček je často nadhodnocován a mylně interpretován. Klíčová informace, která z pokusů na psech a kočkách vychází je následující: u zdravých jedinců je jediným prokazatelným faktorem, který zvyšuje hladinu krevní glukózy, celkový obsah škrobu v krmivu, ne přítomnost konkrétních surovin a jejich glykemických indexů.

Co se týká použití čerstvého masa do výroby, to už představuje větší zásah nejen do změny technologie, ale také do organizace výroby. Při práci se syrovým masem se nesmí podcenit riziko možné kontaminace výrobku patogenními mikroorganismy, proto jsou v takových provozech mnohem vyšší hygienické požadavky. U nás to dlouhou dobu uměl jen jediný výrobce, ale už několik let není sám, kdo čerstvé maso do granulí přidává. Nutno dodat, že výrobky s čerstvým masem jsou na našem trhu stále v menšině, i když si mnoho zákazníků myslí, že je to něco zcela běžného. Největší nepochopení

je ale v tom, jak obsah masa správně interpretovat. Maso v syrovém stavu obsahuje cca 70 % vody a ta se při výrobě granule z něho odpaří, takže jeho výsledný obsah ve výrobku se cca 3,5 krát zmenší. A podle evropské legislativy je jedině tento „zmenšený“ obsah masa ve výsledném výrobku možné použít při jeho deklaraci na obalech. Někteří výrobci nebo jen distributoři na obalech uvádí závratná čísla – až 80 % masa, je potřeba si uvědomit, že reálně to prostě není možné.

Řada krmiv Nativia Real Meat zohledňuje výše popsané principy. Jsou to krmiva s obsahem čerstvého králíčího, hovězího nebo kuřecího masa v potravinářské kvalitě z tužemských chovů. Čerstvého masa je v nich 12 %, to odpovídá 42 % v syrovém stavu. Jsou určeny mlsným psům, protože díky svému složení vynikají mimořádnou chutností. Jediným zdrojem škrobů v nich je dobře stavitelná bezlepková rýže a stabilizovány jsou směsí přírodních antioxidantů.

V souladu s filozofií naší značky je na obalech výrobků přesné procenticky vyjádřeno surovinové složení, aby zákazník věděl, co kupuje.

Za tým Nativia
Ing. Jan Jirásek

BENÁTKY

Hovorí sa: Ako na Nový rok, tak po celý rok. Nepremeškajte preto vychýrený Benátsky karneval... Či už s prenocovaním alebo bez, v Benátkach sa oplatí okrem karnevalu absolvovať aj prehliadku mesta so sprievodcom, počas ktorej sa prejdete nádherným Námestím Sv. Marka, navštívite Dožov palác, vežu Campanilla, ovocný a rybí trh. Popoludní je naplánovaná individuálna návšteva chrámu Sv. Marka a pokračovanie vo víre karnevalovej zábavy až do cca 19. hodiny.

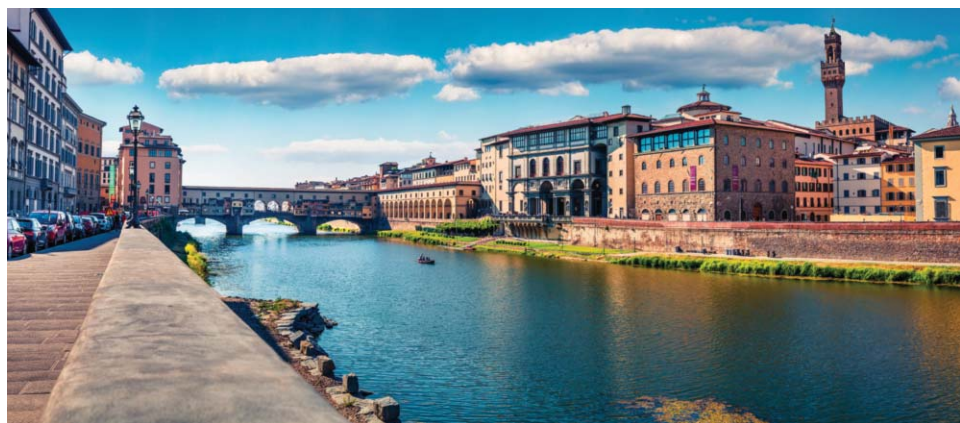
FLORENCIA

Jar. Príroda sa zobúdzajú po zimnom spánku. Dni sa predlžujú a ohrievajú. Po zime vám určite dobre padne prechádzka nádhernou Florenciou – kolískou talianskej renesancie. Vychutnajte si sami Florenciu bez stresu a starostí s prepravou, letecky a s ubytovaním. Uvidíte pamiatky ako kostol Sv. Maria Novella s mramorovou fasádou, časť S. Lorenzo, historické centrum Florencie a klenot Toskánska – námestie Duomo s baptisteriom, chrámom Santa Maria del Fiore a Giottovou zvonnicou. Po raňajkách nasleduje návšteva Palazzo Vecchio – zvonku strohá stredoveká pevnosť je vo vnútri luxusnou rezidenciou zo 16. storočia a Galérie Uffizi – prvého novovekého múzea Európy založeného už

najlepší vianočný darček?

O chvíľu sú tu Vianoce. Sviatky radosti a pokoja v kruhu najbližších. Ak ešte stále neviete, čím obdarovať vašich blízkych, máme pre vás skvelý tip. Darujte im pár dní oddychu, poznávania nádherných miest s ich výnimočnými pamiatkami. Riadte sa s nami heslom: **DOVOLENKA POD STROMČEK** je ten najlepší darček! Poznávacích zájazdov je dostatok po celý rok, stačí si len vybrať...

DNES PRE VÁS VYBERÁME:

v roku 1581, ktoré patrí medzi desať najobľúbenejších a najnavštevovanejších múzeí sveta s veľkolepými majstrovskými dielami talianskych a európskych umelcov. Návrat do hotela pre načerpanie nových síl. Tretí deň začne návštevou baziliky Santa Croce, pokračovať budeme cez most Ponte Vecchio na druhú stranu rieky Arno na námestie Piazza De' Pitti s palácom Pitti, ktorý bol v minulosti sídlom veľkovojevodov. K palácu patria nádherné záhrady Boboli – ukážka talianskej parkovej úpravy. Posledný deň dopoludnia navštívime múzeum Galleria dell'Accademia s originálmi nielen od Michelangela, prípadne ponúkneme možnosť nákupov.

PARÍŽ PRE DETI

Nezabúdame ani na našich najmenších. Na leto sme si pre nich pripravili štvordňový poznávací zájazd – Paríž pre deti. Samozrejmosťou je ubytovanie s kontinentálnymi raňajkami. Neobídeme múzeum voskových figurín

– Grévin. Po krátkej prehliadke Haussmannského bulváru sa presunieme k pobrežiu Seiny do Parku A. Citroën a snáď využijeme možnosť letu balónom Air de Paris do výšky 150 m. Zakončenie programu pri Eiffelovej veži. 2. deň sa po raňajkách presunieme do najviac navštevovaného zábavného parku v Európe – Disneylandu, kde si každý príde na svoje. Stretneme tu postavičky z filmov W. Disneyho a celodenný pobyt si užijeme aj prostredníctvom rôznych atrakcií, ktoré park ponúka. Nasledujúci deň nás čaká Parc de la Vilette, celodenná návšteva plná dobrodružstiev v Meste vedy a techniky, Paláci objavov, Pavilón Eureka s planetáriom, ponorka, akváriu či oceľovej guli La Géode. Vyhlídková plavba po Seine poskytne pohľad na historické stavby na brehoch rieky. Posledný deň na vás a vaše ratolesti čaká prehliadka výnimočných miest Paríža – bulvár St. Michel, katedrála Notre Dame, univerzita La Sorbonne, Luxemburské záhrady, ulice v 13. parížskom obvode, kde možno vidieť ukážky umeleckej techniky trompe-l'oeil – očné klamy na múroch domov.

POTULKY UMBRIU

Pre tých, ktorí milujú cestovanie, ale boja sa lietať, máme v ponuke novinku – Potulky Umbriou. Čaká na vás prehliadka mesta Gubbio presláveného natáčaním slávnych filmov „Don Matteo“ či „La vita e bella“, historického jadra, Piazza Grande s mohutným gotickým palácom Palazzo dei Consoli z roku 1332. Nad mestom vo svahu sa nachádza Bazilika San Ubaldo, odkiaľ je prenádherný výhľad na historickú časť mesta. K bazilike je možné vyviezť sa lanovkou. Po prehliadke nasleduje krátky presun do mestečka Assisi, rodiska sv. Františka, zakladateľa františkánskeho rádu, patróna zvierat a obchodníkov, a tiež prehliadka mesta. Spolu navštívime aj prírodný park Marmore, kde si urobíme dvojhodinovú pešiu túru k najvyšším vodopádom vytvorených človekom s celkovou výškou 165 m. Navštívime malebné mesto Spoleto ležiace na úpätí Apenín, kde neobídeme najslávnejšiu dominantu mesta – most Ponte delle Torri. Nasledujúci deň sa presunieme do mestečka Civita di Bagnoregio prezývaného „mestom, ktoré zomiera“ a do historického mesta Orvieto s dominantným románsko-gotickým Dómom, ktorý je vraj najkrajší v celom Taliansku.

Následne navštívime mestečko Arezzo ležiace v Toskánskej oblasti. Mesto je rodiskom básnika Francesca Petrarca a maliara a architekta Giorgia Vasariho. Arezzo je tiež preslávené zlatníctvom a výrobou šperkov, ale najväčším lákadlom je cyklus fresiek „Legenda o Svätom križi“ nachádzajúci sa v gotickom Kostole sv. Františka. Krátka zastávka v Cortone – stredoveké mesto, v ktorom sa natáčal film „Pod Toskánskym slnkom“ s legendárnou filmovou vilou „Bramasole“. Nevynecháme ani regionálny park a jazero Lago Trasimeno, ktoré lemujú pekné kúpeľné mestečká. Uprostred jazera sa nachádzajú tri ostrovčeky: Maggiore, Minore a Polvese. Plavba na ostrov Isola Maggiore s kostolíkom Sant Michele Arcangelo. Nasledujúci deň na nás čaká celodenná prehliadka mesta Perugia

a jeho najznámejších pamiatok: Piazza IV. Novembre s unikátnou Fontana Maggiore z 13. st. od Giovanniho Pisana, Duomo, Galleria nazionale dell'Umbria s dielami Piera della Francesca a Fra Angelica, Palazzo dei Priori s freskovou výzdobou v Collegio del Cambio. Náš poznávací výlet zakončíme voľným programom.

VIANOČNÁ ATMOSFÉRA

V zimných mesiacoch sa nechajte zlákať vôňou vianočného punču, sladkých medovníkov a tradičných mäsových dobrôt. Navštívte s nami nové miesta a kultúrne pamiatky skrášlené vianočnou výzdobou. Alebo si vychutnajte pravú vianočnú atmosféru s priateľmi pri poháriku medoviny či vareného vína – bez starostí, bez balenia, bez stresu. Počas jedno- a viacdňových zájazdov navštívime spolu najkrajšie vianočné trhy v mestách ako Viedeň, Budapešť, Olomouc, Krakow, Salzburg, Mníchov či Praha... alebo si užite koniec roka v silvestrovskom Paríži či Ríme.

Toto bola len malá ochutnávka z toho, čo vás v roku 2018 čaká. V našom novom katalógu nájdete až 50 nových hotelov a viac ako 70 programov poznávacích zájazdov na sezónu 2018. Veríme, že do nového roka vykočíte s nami!

Pre viac zaujímavých ponúk navštívte našu stránku: www.turancar.sk

starý končí, nový začína

zvyky, tradície, dobré rady – veselo i vážne

pf 2018

Nový rok je sviatkom začiatku nového roka. Podľa celosvetovo najrozšírenejšieho gregoriánskeho kalendára pripadá na 1. januára. V noci z 31. decembra na 1. januára svet oslavuje koniec roka a tak aj začiatok nového. Nový rok je v SR, ale aj v ďalších krajinách sveta, štátnym sviatkom. Podľa iných kalendárov pripadajú oslavy Nového roka na iné dni.

Počas roka si ani neuvedomujeme, že mnohé kultúry a národy oslavujú ten svoj „Nový rok“ vzhľadom na konvenčný západný kalendár v úplne odlišnom období. 1. január ako prvý oficiálny deň v roku Gregoriánskeho kalendára je používaný najväčším počtom krajín.

Vo východných ortodoxných cirkvách začína nový rok 14. januára (1. január Juliánskeho kalendára). V mnohých krajinách, kde prevláda pravoslávie, sa slávia oba sviatky Nového roka, ako Gregoriánsky, tak aj Juliánsky. Osem z dvanástich najväčších východných ortodoxných cirkví prevzalo administratívne revidovaný Juliánsky kalendár a zladili s ním civilné a náboženské sviatky.

Čínsky nový rok, tiež známy ako Lunárny nový rok, pripadá každoročne na nov prvého lunárneho mesiaca, štyri až osem týždňov pred jarou (Lichun). Presný dátum môže pripadnúť na ktorýkoľvek deň medzi 21. januárom a 21. februárom (vrátane) Gregoriánskeho kalendára. Pretože lunisolárny čínsky kalendár je astronomicky definovaný, nie ako kalendár Gregoriánsky, môžu vďaka precesii zemskej osi meniť ročné obdobia svoju dĺžku. Každý rok je symbolizovaný jedným z 12 zvierat a 5 elementov, cyklujúcich každých 60 rokov. Ide o najdôležitejší čínsky sviatok roka.

V inom období ako 1. januára sa oslavuje napr. vietnamský Nový rok, a to väčšinou v ten istý deň ako čínsky Nový rok. Perzský nový rok, nazývaný Norouz, je deň pripadajúci presne na deň jarnej rovnodennosti. Asýrsky nový rok, zvaný Rish Nissanu, pripadá na 1. apríl. Thajský nový rok je oslavovaný od 13. apríla do 15. apríla. Začiatok židovského Nového roka (Roš Hašana) 5778 v tomto roku pripadol na 21. septembra.

Deň, v ktorom sa lúčime so starým rokom my, nesie meno pápeža Silvestra I., ktorý zomrel pravdepodobne 31. decembra 335 v Ríme.

Ak máme na Silvestra hostí...

Veľa ľudí trávi posledný deň v roku na chate v horách, v zahraničí na dovolenke či v reštaurácii, no nájde sa aj veľa takých, čo Silvester radšej oslavujú doma so svojimi priateľmi. Čím však prekvapiť silvestrovských hostí, aby to nebolo rovnaké ako predchádzajúci rok? Každopádne, na oslavu konca roka a príchodu toho nového sa treba pripraviť vopred, aby nás na poslednú chvíľu nič nezaskočilo.

Nezapínajte televíziu

K pocitu dobrej pohody okrem prítomnosti sympatických ľudí určite patria aj dobré pokrmy a nápoje. O silvestrovský program sa vo väčšine rodín síce postará televízia, ale isto sami uznáte, že pri posedení s priateľmi je skôr prijateľnejšia tichá hudba v pozadí, ktorá „podmazáva“ rozhovory hostí usadených v pohodlných kreslách. Pre silvestrovskú party s priateľmi je vhodné trochu „prestavať“ interiér bytu, resp. miestnosti, kde bude oslava prebiehať. Nemalo by ísť o žiadne veľké zásahy, skôr o úpravu priestoru tak, aby sme vytvorili dostatočný priestor pre väčší počet ľudí, rozhovory v skupinkách či miesto na tanec. Ideálnym riešením je odsunúť stôl s pohostením k stene, aby bol prístupný z troch strán.

Čo položiť na stôl...

Pokiaľ ide o jedlo, pre domácu silvestrovskú oslavu sa veľmi hodí studený bufet. Na stôl uložíme studené misy, šaláty, pikantné omáčky, nakrájaný chlieb, slané pečivo, čerstvé ovocie, zákusky, slané orešky či mandle. Nesmieme zabudnúť ani na nápoje, pričom poháre je najlepšie umiestniť na malý príručný stolík. Keď si všetko takto pripravíme, nebudeme mať starosti s obsluhou hostí a budeme sa môcť venovať zábave. Silvestrovské pohostenie by malo byť ľahké a nie príliš honosné. Malú teplú večeru môžeme podať krátko po príchode hostí.

Babské povery o Novom roku

Naši predkovia v záujme blahobytu, šťastia a zdravia v nasledujúcom roku dodržiavali ku koncu roka viacero zvykov. Viete, na ktoré z nich nezabudnúť, aby sa vám v roku 2018 darilo aspoň tak dobre ako počas roku uplynulého?

Obyčaje týkajúce sa Nového roku sa spájajú s mágiou počiatku. Čo všetko treba na Nový rok dodržiavať?

- ✱ Budúcnosť vraj ovplyvňuje prvý človek, ktorý do domácnosti vstúpi – nemala by to byť žena, chorý ani starý človek – ideálom je teda zdravý mladý muž.
- ✱ Treba dbať na čistotu obydli, ľudí, zvierat (nedostatočná osobná hygiena sa mala oplatíť sneťou obilia alebo chorobou).
- ✱ Na Nový rok sa nesmie konzumovať mäso z hydiny alebo zajaca, pretože by šťastie a majetok uleteli, utiekli.
- ✱ Jedla má byť na stole toľko, aby sa každý mohol najesť dosýta.

- ✱ Jesť sa má bravčovina a šošovica (symboly hojnosti).
- ✱ Šošovica sa zvykne dať aj pod tanier, aby mal človek nasledujúci rok veľa peňazí (v iných regiónoch bol populárny mak, ktorý tiež symbolizoval bohatstvo).
- ✱ Na Nový rok musí byť všetko v domácnosti na mieste a nič nemôže byť ani požičané – inak by to v domácnosti celý budúci rok chýbalo.

Hoci na mnohé z týchto zvykov sa možno dnes dívame so zdvihnutým obočím, kedysi im ľudia naozaj verili. A to je základ úspechu každej tradície, ale aj lieku.

Vtipné slovo na koniec:

Dvaja šesťnásťroční sa bavia po silvestrovskej noci: „Dedko mal pravdu, keď mi hovoril, že do toho erotického klubu nemám chodiť, lebo sú tam veci, ktoré by som nemal vidieť.“ „Prosím ťa, a čo si tam vidieť?“ „Dedka...“

„Tak čo, ako si prežil posledného Silvestra, priateľu?“ „Ale... najprv som nevedel, kam mám ísť a teraz si nemôžem spomenúť, kde som bol.“

„Každý rok k nám na Silvestra chodí svokra, ale teraz urobíme výnimku!“ „Akú?“ „Pustíme ju dovnútra!“

Prajeme veselého Silvestra!

MEDIUM

odborné informácie v štvrťročníku

Informačno-odborný štvrťročník pre oblasť farmácie a veterinárnej medicíny. Distribuovaný v náklade 3 000 ks verejným a nemocničným lekárom, výdajniam zdravotníckych pomôcok, veterinárnym lekárom, majiteľom chovateľských potrieb a ďalším obchodným partnerom spoločnosti MED-ART.

INFOLETÁK

informácie o produktoch v mesačníku

Akciový mesačník distribuovaný odberateľom spoločnosti MED-ART – verejným a nemocničným lekárom a výdajniam zdravotníckych pomôcok. Prehľadné informácie o aktuálnych marketingových akciách spoločnosti MED-ART a akciách, bonusoch, rabatoch či novinkách dodávateľských firiem v danom mesiaci.

KALENDÁRE

plné výhodných zliav a rabatov

Produktový kalendár spoločnosti MED-ART je distribuovaný cieľovej skupine podľa zamerania – humánny alebo veterinárny kalendár plný výhod. Ponúka v zadanom termíne na každý pracovný deň vybraný produkt za zvýhodnenú cenu vo forme naturálneho rabatu, percentuálnej zľavy alebo ich kombinácie.

SEZÓNNY KATALÓG

ponuka produktov pre osobnú spotrebu

Občasník pre sezónu jar, leto, zima obsahuje špeciálnu ponuku doplnkového nezdorotníckeho sortimentu pre osobnú spotrebu majiteľov a zamestnancov lekární a výdajní zdravotníckych potrieb. Reklama zameraná na produkty, zvýhodnené ceny a darčkové balenia.

CENNÍK

chovateľských potrieb veterinárnych prípravkov

Prehľad sortimentu spoločnosti MED-ART v oblasti veterinárnej starostlivosti. Cenník veterinárnych prípravkov je určený veterinárnym lekárom a Cenník chovateľských potrieb lekárom a zverimexom. Reklama zameraná na značku, sortiment alebo produkt.

SEMINÁRE

vzdelávanie zdravotníckych pracovníkov

Vylepšený koncept seminárov prostredníctvom projektu MED-ART educatio, ktorého úlohou je naplniť pravú podstatu edukácie súvisiacu s rozvojom osobnosti a ktorý sa snaží prinášať návštevníkom novinky a inovácie či nácvik praktických zručností prostredníctvom workshopov.

Termíny seminárov: 24. 3. (Senec), 21. 4. (Bešeňová), 19. 5. (Nový Smokovec), 22. 9. (Nitra), 13. 10. (Vyhne)

horúčka pod kontrolou

u detí aj dospelých, a to nielen v chrípkovom období

Thermoval® kids

- veľmi rýchle meranie teploty v dĺžke 6 – 40 sekúnd
- extra veľký displej
- pamäť pre uchovanie poslednej nameranej hodnoty
- po 7 minútach sa sám automaticky vypne
- pevná špička teplomeru
- moderný dizajn výrobku
- odolný voči pádu vďaka plastovému puzdru
- vodotesný
- záruka 3 roky

HARTMANN

Thermoval® – spoľahlivý a presný teplomer do každej domácnosti

Ďakujeme vám

za priazeň, ktorú ste nám venovali
počas celého uplynulého roku.
Veríme, že sme vás aspoň štyrikrát v ňom
potešili zaujímavými príspevkami
a spríjemnili vám vašu prácu pútavými
článkami aj informáciami potrebnými
pri výkone náročnej lekárenskej profesie.

Prajeme vám krásne vianočné sviatky,
rodinnú pohodu, oddych v kruhu blízkych
a nový rok 2018 nech vám prináša
spokojnosť v súkromnom i pracovnom živote.

Poteší nás, ak si v budúcom roku
opäť nájdete chvíľku na čítanie nášho časopisu,
čo je pre nás zároveň záväzkom,
aby sme i naďalej hľadali témy, ktoré vás
zaujmu, poučia i potešia.

redakcia časopisu MEDIUM

